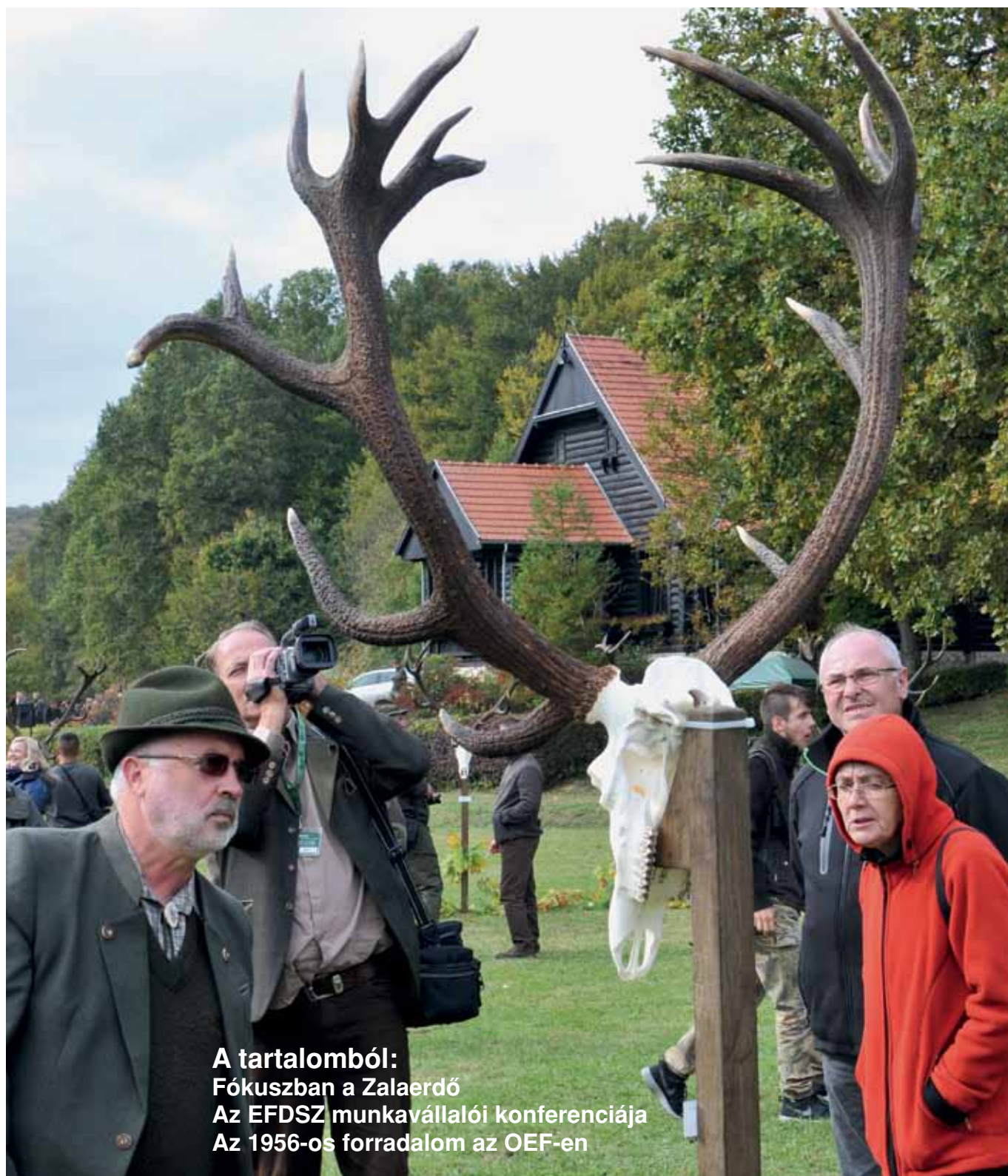

Erdészeti és Faipari Híradó

XXVI. évfolyam 4. szám
2016. december

Az Erdészeti és Faipari Dolgozók Szakszervezetének Lapja

A tartalomból:
Fókuszban a Zalaerdő
Az EFDSZ munkavállalói konferenciája
Az 1956-os forradalom az OEF-en

Az OEE jubileumi évváró közgyűlése a Parlament Felsőházi Termében

Múltunk a jövőnk – 150 éve az erdők szolgálatában

Így összegezhető az Országos Erdészeti Egyesület 2016. december 9-ei jubileumi közgyűlésének üzenete.

Továbbá: Szakértelem – erkölcs – összetartozás. Mert mindez tette lehetővé már a selmeci megalakulást, majd a magyarrá válást, és a megmaradást a még erdőkben gazdag nagy országban és a balsorssal sújtott – és erdőtlenné vált – csonkában, ahol csak keveseknek sikerült jogfolytonosan talpon maradni.

Tenni, amit a Haza, az ország, illetve lakóinak érdeke megkövetel. Ma már a Kárpát-medence nekünk maradt részén is több mint 2 millió hektár erdő található!

A helyhez, a Parlamenthez, a nagy elődökhöz, – no meg a 150 év eredményeihez – illő szavak minden szónoktól elhangzottak.

Bitay Márton Örs, a Földművelésügyi Minisztérium államtitkára:

Háborúk, rendszerváltások részesei és tanúi a magyar erdők és erdészek, akik mindeközben előre tekintettek. Érvényt szerezve ezzel a hosszú távú gondolkodásnak, gazdálkodásnak, a fenntartható fejlődésnek. Amint az egyesület megalakulásakor, újra fontos lett a fa, a megújuló erőforrás. A következő 50–60 esztendő kihívása, hogy saját erőből újabb 5–600 ezer hektárral növeljük az erdőterületet.

Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes:

Az önök egyesülete, amely e területen a világon a legrégebbi, azonban nem csak ezért illethető a történelmi jelzővel, hanem, mert fennállása alatt tagjai alakították is a történelmet. Mint annyian mások, nem zárkóztak be szakmájukba, nem vonultak annak elefántcsonttornyába. Kezdetől mostanáig, az ország és lakóinak, és a rájuk bízott gazdasági, természeti értéknek az érdekében tették a dolgukat.

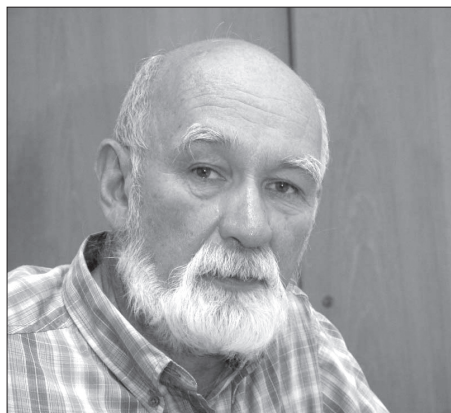

Zambó Péter, az OEE elnöke:

Köszönettel tartozom azoknak, akik e történelmi alkalom létrejöttét lehetővé tették! A magyar erdők ügye 150 év alatt többször került e házban napirendre. Legutóbb 2010 októberében az erdészeti nyílt napon, amikor az ország és az agrárium vezetői nyújtottak egymásnak kezet, s fogalmazták meg mit vár el és mit ad nekünk a társadalom.

A képriport folytatása a B3 oldalon.

Az évfordulók éve

Ez évi első számunkat azzal a címmel kezdtük, hogy 2017 a főhajtások éve. Sajnos ezzel kell befejeznünk is.

Szomorú szívvel fogtunk hozzá ezen sorok megírásához, mert elhunyt Barta László, korábbi elnökünk, elődöm ebben a székben. Kétszeresen is elgondolkodtatótt Laci halála, hisz nem csak a pozícióban, hanem egyszer majd a nagy mennyei sorakozónál is követnem kell. Nyugodjál békében Kedves Barátom!

Elnökként azonban előre kell tekintennem, mert a jövő év is számos eseményt, évfordulót és egyebet, jót és rosszat egyaránt tartogat számunkra.

Lássuk a jót! Kedvező hír, hogy a kormány megegyezett a szakszervezetekkel a minimálbérek és nyugdíjak emeléséről. Hogy ez mikor és milyen hatásokat generál majd az ágazat bérszínvonalára, beleértve a tudomány és a szakigazgatás területén dolgozókat is, az még a jövő év titka.

2016-ban méltóképpen emlékeztünk meg Erdélyben, Székelyföldön társszervezetünk, az Országos Erdészeti Egyesület alapításának 150. évfordulójáról, és ünnepeltük meg a közelmúltban, december 9-én, az alapítás napján a Parlament Felsőházában is.

Hasonlóan az idejéhez, jövőre is komoly évfordulóhoz érkezünk.

2017-ben a törvényalkotóként számon tartott Kaán Károly erdőmérnök, politikus és tudós születésének 150. évfordulóján tiszteleg hivatásrendünk.

Jövőre is megrendezzük a Sportnapokat – természetesen, erős erdőgazdasági háttérrel –, és a jó bicepszű lányok-fiúk már edzésbe is állhatnak, mert új versenynyel, leendő olimpiai számmal bővül a program. Hátha az erdész körökben gyűr egy-egy leendő olimpikon.

A sokunk számára megemészthetetlen hír az, hogy a következő évben befejeződik (?) az erdészeti igazgatás végleges szétdarabolása a másodfok elszakításával, és szervezetszociológiailag abszurd módon az első fok egyik szervezeti egységéhez csatlakoztatják. De, mint ismeretes, a kormányzati döntések nem a szociológiai ismeretek, hanem a hatalmi érdekek mentén születnek. Sajnos, a döntést megelőzően nem kérdezték meg illetve nem vették figyelembe véleményünket, mondhatni nem osztottak lapot. Ez fölháborító. Abban bízhatunk, hogy az erdészeti igazgatás – veszteségekkel ugyan – de túlélte Trianont, világháborút, „fölszabadulást”, ’56-ot, Kádár-korszakot és a rendszerváltás kezdeti zavarait is. A szakma gerincét alkotó szakigazgatás, reméljük, nem roppan össze, hanem főnixként újjá fog születni.

Jó hír még, hogy tagságunk nem csökken, sőt, ingadozva ugyan, de lassan növekszik. Az is jó hír, hogy az európai normáknak megfelelően, az ágazati párbeszédet támogatja a szakminisztérium, és ennek megfelelően talán előbbre jutunk az ágazati szociális párbeszéd felerősítésében.

Szakszervezetünk felépítése részben a törvényi követelmények miatt, részben saját magunk átgondolta céloknak megfelelően átalakul. Ez segítheti az alapszervezetek önállóságát, ugyanakkor a szervezet vezetésének erősítésére is szükség lesz, hogy minél hatékonyabban tudja szolgálni tagságunk érdekeit.

Advent, a várakozás időszakát töltjük, jön Karácsony, majd az Újév, de számunkra nem ér véget a várakozás. Reménykedjünk abban, hogy 2017 számunkra jobbat, többet hoz, mint hozott 2016.

Áldott ünnepeket és boldog Újévet kívánunk tagságunknak és az olvasónak!

Dudás Péter

Tartalom

Fókuszban
a Zalaerdő Zrt. . . 2

Az EFDSZ munkavállalói
konferenciája 6

Késművészet . . . 8

Tarvágások
Ausztriában . . . 10

Az **ErFa Híradó** 2017-es
naptárja 12–13

Epilógustervezet az
„OEE SZÉKHÁZ
PER 2000–2002”
című kötethez. . 14

Az 1956-os
forradalom
az OEF-en . . . 17

Magyar erdész
a Szaharában . . 19

Krónika-Hírek 21

Az 150 éves OEE
záróünnepsége
a Parlamentben B2, B3

ERDÉSZETI ÉS FAIPARI HÍRADÓ • XXVI. évfolyam 4. szám. • **Kiadja** az Erdészeti és Faipari Dolgozók Szakszervezete • 1146 Budapest, Thököly út 58–60. • Tel.: 331-4369 • Fax: 331-9455 • E-mail: 2016efdsz@gmail.com • **Szerkesztőbizottság:** Dudás Péter elnök, dr. Király Pál munkatárs, Nagy László munkatárs, Zétényi Zoltán főszerkesztő • **Címlapfotó:** Szakács László – A Zalaerdő Zrt. trófeaszemléje Szentpéterföldén • **Nyomda:** Agroinform Kft. • Budapest, Angol u. 34. • Felelős vezető: Bolyki István ügyvezető igazgató • A lap negyedévenként jelenik meg • Hírlapárusi forgalomba nem kerül • Terjeszti az EFDSZ.

Zalai erdők a hármás határtól az Örvidékig

Hosszú utat tett meg a Zalaerdő Zrt. az 1945. július 1-jén megalakult Zalaegerszegi Magyar Állami Erdőigazgatóság által irányított állami erdőgondnokságok létrejötté óta.

„A részvénytársaságok megalapításának időszakában az erdészeti szakmán belül is éles vita alakult ki arról, hogy a nyereségérdekelte részvénytársaságok a szakmai követelményeknek meg tudnak-e felelni.” – olvashatjuk a társaság történeti összefoglalójában.

A Zalaerdő mindig gondosan ügyelt a szakmai szempontokra, az ágazati irányí-

tás pedig elismerte az eredményeiket. Ez egyben válasz is volt a dilemmára.

A közeli és távoli társ gazdászok vezetői, szakemberei némi irigységgel, de kellő tisztelettel emlegetik a Zalaerdő teljesítményét, ami az erdők kiváló fatermőképességén, a termőhelyi adottságokon, a kevés védett területen, és nem utolsósorban a hagyományosan kiváló szakemberek munkáján alapul. Zala nemzedékről nemzedékre kiváló erdészeket adott a szakmának: gondoljunk Barlai Ervinre és Kaán Károlyra.

Kimondani is meglepő, hogy négy évtizeddel ezelőtt a foglalkoztatottak lét-

száma 3000 körül mozgott, s ma már csak négyszázan dolgoznak a cégnél. Látszólag. A dolgozók egy része vállalkozóvá vált, mások elszegődtek hozzájuk alkalmazottaknak. Szociológiai, humánpolitikai szempontból ez óriási változás volt.

De tekintsünk előre, s bízzunk az időnként az ágazat egét elborító sötét fellegek mögött az éltető Nap erejében!

A Zalaerdő sikereit kutattuk Gál Sándor szakszervezeti elnök, Rosta Gyula vezérigazgató, Kaliba Mihály vasútüzem vezető, Lukács Ferenc fáfeldolgozási ágazatvezető és Tüske Róbert targoncás segítségével.

Az elnök kétszeres országos bajnok

Gál Sándor kerületvezető erdész, szakszervezeti elnök

Hogyan, mitől válik valaki szakmája mesterévé? Mitől lesz jó vezető? Mivel érdemli ki munkatársai bizalmát? Mind ezt nehéz egy cikkben összefoglalni, de Gál Sándor példája biztosan közelebb visz a válaszhoz. No, meg annak megértéséhez, miért lett éppen ő a Zalaerdő szakszervezeti vezetője (a Szakszervezeti Bizottság vezetője esetünkben a titkár, az elnök csak utána következik a rangsorban; jelenleg helyettesíti a titkárt – a szerk.) és egyáltalán nem mellékesen immár kétszer is az Év Erdésze verseny győztese.

A kezdet természetesen a születés, lakóhely, iskola, pályaválasztás... Közvetlen családi példa nem állt előtte, vagyis nem volt erdész a környezetében. Viszont Tápíóságon, ahol gyerekeskedett, a szomszédjukban kikerülhetetlenül ott volt az erdő. Sőt, ez volt az, ami őt és barátait vonzotta. A szűk, négyes baráti körből hárman „fertőződtek” meg. Egyikőjük biológus-bogarász lett, ketten pedig erdészek. De előbb még egy másik szenvedély, a fotózás is megérintette:

– Ötödikes lehettem, amikor kaptam egy fényképezőgépet, s mivel ott volt az erdő, adva volt a téma is: figyelni, észrevenni, ami ott van, ott történik, ami szép vagy érdekes...

Ha már nem is a talán jó bizonyítványért kapott „apparátus”, de máig fotózik. Mi több, pályázatokon, kiállításokon vesz részt. Igaz már a zalai erdő, táj, ember a téma. Egyrészt mert a Nagykanizsai Erdészeti kerületvezető erdésze, másrészt mert

már itt él, sőt itt van otthon. Igaz ez némi pontosításra, kiegészítésre szorul:

– Feleségemmel, Judittal, aki zalai lány, 27 éve vagyunk együtt, Galambokon élünk négy fiunkkal. Ott a házunk, szőlőnk gyümölcsösünk, ott vagyok képviselő és polgárőr is. Ide köt a munkahelyem is, a Nagykanizsai Erdészeti állományához tartozom, a gondjaimra bízott 580 hektár erdő a hozzátartozó 100 hektár parkerdővel Zalakaros térségében található. A parkerdő annyiban is más a többi kerülettől, hogy emberi kapcsolatok is jelent. Akárcsak a 80 hektár magánerdő, amit szakmailag kezelek és gazdáikkal tartom a kapcsolatot. De ha ez nem volna elég, vadászként, horgászként, gombászként, sőt túravezetőként is járom a vidéket – természetesen nem egyedül. Kapcsolatot, kötődést jelent, hogy négy fiammal együtt tagjai vagyunk a Karos Fűvősegyüttesnek, amely ugyan – itthon és külföldön – Zalakarosnak hozza a hírnevet, de nekünk is kellemes elfoglaltság...

Kolléganője balesete miatt, Gál Sándornak – korántsem mellékesen –, ezekhez jött most a szakszervezet irányítása, aminek ugyan munkába állása, 1986 óta tagja, de ez mégis csak más.

– Kétségtelen, nem egyszerű a helyzet, sem az enyém, sem a szakszervezeté, sem a cégé, de talán az ágazaté sem. Úgy látszik, a változás állandósul. Még, ha nem is olyan mértékben, mint a 90-es évek elején a nagy átalakulások, leépítések, kiszervezések idején, de megint történik, vagy történni készül valami, ami érinti az embereket, mint munkavállalókat. A szerencsénk, hogy a Zalaerdő eredményes cég, és ez nagyobb mozgásteret jelent a szakszervezetnek is. És ami talán a legfontosabb, hogy munkahely – még fűrészsüzemi sem – kerül veszélybe. Talán ezzel is függ össze, hogy az átlagot meghaladó, több mint 50 százalékos a szervezettségünk.

Mint mindenütt, Zalában is fontos a kollektív szerződés, a káféteria. E téren alapvetően az egyenlőség érvényesül, vagyis jövedelmükhöz képest a jobban fizetett vezetők kevesebbet, a kevésbé jól keresők többet kapnak. Az üdültetés pedig vállalati hatáskör lett a szántódi üdülőben.

Ami pedig a szakszervezet „belügyeit” illeti, napirenden van a szakszervezet státuszának rendezése, vagyis, hogy lépnek-e az önállósulás felé.

– Valóban, de még nincs végleges döntés. Érvek szólnak mellette és ellene is. Most úgy tűnik, több szól a nagyobb önállóság mellett.

Nagy L.

Hazatérés tapasztalatokkal fölvértvezve

Rosta Gyula vezérigazgató vezérfonala

Amikor 2010-ben döntöttek arról, hogy ki töltsse be a Zalaerdő Zrt. vezérigazgatói posztját, valószínűleg az is nagy súllyal esett a latba, hogy Rosta Gyula gyökerei Zalából erednek. Egy határ menti, elzárt kistelepülés, Szentgyörgyvölgy erdő közeli világából indult a szakember. Élénken él benne a gulya reggeli indulása, este a házi tej íze, a nagy gombászások élménye. Gyerekként lelkesen gyomlált a csemetekertben némi zsebpénzért. Elindult otthonról, amit lehetett megtanult, és tudással, tapasztalatokkal gazdagodva visszatért az „övéihez”. A szakmai tapasztalatokat az Egererdő Zrt.-nél szerezte. Ezeket az éveket is földéztük.

ErFa Híradó – Idén tartották a XX. szakszervezeti sportnapokat Egerben. Az első szpartakiádót is ott rendezték, amelynek Ön volt az egyik szervezője...

Rosta Gyula – Igen, a házigazdája. A Mátrafüredi Erdészet vonzáskörzetében, Gyöngyösön zajlottak az események. A szakmunkásképző épületei és sportpályái adtak helyet a rendezvénynek. Schmotzer András volt akkor a vezérigazgató.

ErFa Hír – Milyen emlékei vannak arról a versenyről?

R.Gy. – Irigykedve néztem a Zalaerdő sportolói, mert szinte mindent megnyertek. Ma is nagy népszerűségnek örvend a sportnapok, és azt szoktam mondani, hogy a legnagyobb buszt töltjük meg résztvevőkkel. Lassan ezt is kinövi az érdeklődők száma, aminek nagyon örülök. Kollégáink, Horváth Borbála (a Zalaerdő Zrt. szakszervezeti titkára – a szerk.) a lelkes szervező.

ErFa Hír – A Zalaerdő működési területéről erdészeti szempontból minden jót elmondhatunk, az utóbbi időben azonban egyre többet hallani a bükkpusztulásról és a lucfenyő szűkösítéséről...

R.Gy. – Mindkét esetben a klimatikus viszonyok változása okozta a bajt, illetve az ennek következtében fellépő rovarkár. A lucfenyőpusztulás ugyanígy sújtja a szlovén és az osztrák erdőket is. Elsősorban a hőmérséklet emelkedése okozza a

gondot. A csapadék eloszlása sem ideális. Megváltozott az uralkodó szélirány is, az eddigi északnyugati áramlást a délnyugati váltotta föl.

ErFa Hír – Hány százalék lucfenyő van jelenleg?

R.Gy. – A lucfenyő térfoglalása a végrehajtott egészségügyi tarvágások

Erdő közeli világából indult

után két százalék alá esett. Elődeink lucosítását nem akarom megkérdőjelezni, hisz nagy volt a fenyőhiány, kellett az építkezésekhez a faanyag. Igyekeztek a párás völgyekbe telepíteni a lucot. Ez ma gondot is okoz, mert nagyon keskeny sávokat kell felújítanunk, amelyek nagyon vadkárveszélyesek, a kerítések fajlagos költsége magas. A jelenlegi vadállomány mellett nem lehet kerítés nélkül felújítani. Mintegy háromezer hektárnyi területet érintett a szűkár. A támadás két hullámban érkezett, az idősebb állományokat tizenöt-húsz éve, mostanában pedig a fiatalabb korosztályokat károsítja. A harminc éves erdőket is le kellett termelnünk. A fertőzött állományok hetven százalékát már levágtuk. A bükkpusztulás 2000 körül kezdődött Zalaegerszeg környékén. Mivel azonális elterjedésű, nagyon érzékeny a klímatis változásokra, a forróságra és a páratartalom csökkenésére. Megfigyelhető, hogy a bükk évről évre dömping termést hoz, genetikailag így védekezik, ami egyértelműen a veszélyt jelzi. Nagyon nehéz ezeknek az állományoknak az elegyítése tölgyekkel, kemény lombbal,

hisz a kefesűű újulatba nehéz becsempészni és kiápolni ezeket a csemetéket. Ráadásul a vad előszeretettel rágja őket.

ErFa Hír – Látva a nem éppen biztató jövőt, mi a követendő stratégia és taktika?

R.Gy. – A lucosok helyett tölgyekkel és egyéb keménylombosakkal próbálkozunk, igyekszünk elegyes erdőket – részint makkal, részint csemetével – létrehozni. A bükk nehéz eset.

ErFa Hír – Mi a vágykép, a jövőképe?

R.Gy. – A vágykép az, hogy megmarad a bükk Zalában – mondja a szakember, némi mosollyal a szája szögletében. – Amíg természetes módon felújulnak ezek az állományok, addig az elegyfajokra igyekszünk összpontosítani, de abban nem gondolkodunk, hogy a bükköseinket átalakítsuk tölgyesekké.

ErFa Hír – Talán itt van a legkevesebb védett terület. Mennyi is?

R.Gy. – Az elsődlegesen védelmi rendeltetésű terület 14 százalék, de nem csak itt vannak korlátozások, hanem a Natura 2000-es területeken is. Emiatt is kíváncsian várjuk az új erdőtörvényt.

ErFa Hír – A településrendszer és a közlekedési hálózat nem éppen erdészetbarát...

R.Gy. – Ez elsősorban a faanyag elszállításában jelent problémát, mivel a kistalvakban nagyon rossz az utak állapota. Gyakran szembesülünk önkormányzati korlátozásokkal, ami számtalan kényszermegoldást szül. Alapvetően jó a kapcsolatunk, hiszen sok helyen mi vagyunk az egyedüli munkaadók és a tűzifaellátásban is számítanak ránk.

ErFa Hír – Mekkora súlya van a közjóléti erdőknek?

R.Gy. – A Zalaerdőt fakitermelő társaságként szokták jellemezni, de ez adódik a hektáronkénti fatömeg magas értékéből is. Ezt a fát ki kell termelni, ki kell hozni az erdőből és el kell adni. Emellett sok olyan erdőnk van, amely a pihenést, a kirándulókat szolgálja, elsősorban a két nagyváros, Nagykanizsa és Zalaegerszeg közelében. Ezekben a parkerdőkben tanösvények, tornapálya és turistautak találhatóak. A közelmúltban a megye hét csodája közé választották az Azáleás-völgyet. A zalakarosi Csiga-túra tanösvényünk 2015-ben kategóriájában az első helyezést érte el „Az év ökoturisztikai létesít-

ménye” versenyben. Büszkék vagyunk a Budafai és a Csácsbozsoki Arborétumra, és a Vétyemi Ösbükkösre is. Kiemelt jelentőségű az erdei tavainkon a horgászturizmus folyamatos fejlesztése is.

ErFa Hír – Van-e együttműködés a fürdőhelyekkel?

R.Gy. – Ezek az üdülőhelyek jellemzően távol esnek erdészeteinktől, programajánlatainkkal azonban mindenhol ott vagyunk. Szeretnénk minél több vendéget látni az erdei vasutunkon. Ezt a célt szolgálja az elsősorban Lentiben üdülő vendégek számára ajánlott, Márton-napi libavonat, ahol jellegzetes zalai ételeket is kínálunk a Hubertus Fogadó közreműködésével. Lenti városa jelentős fürdő- és szállodafejlesztést hajtott végre az elmúlt évben, így itt is forgalomnövekedésre számíthatunk.

ErFa Hír – Hogyan alakul az export?

R.Gy. – Fahasználati árbevételünk harmada, a fűrésziparnak pedig fele export. Összes bevételünk 60 százaléka euró elszámolású. Hagyományos osztrák, olasz és szlovén piacaink mellett Kínába is szállítunk.

ErFa Hír – Idén a korábbi évekhez hasonlóan, jó volt a makktermés?

R.Gy. – Bükkből kifejezetten jó makktermés volt, kocsánytalan tölgyből jó közepes. A bajcsai csemetekert igényét – a kocsányos tölgy kivételével – helyi makkból fedezni tudtuk.

ErFa Hír – A Zalaerdő miért tartotta meg a csemetekertet, holott már alig van a társaságoknál, és itt is a természetes felújulás általában sikeres?

R.Gy. – Elődeink az erdőtelepítések és mesterséges erdőfelújítások csemeteigényének kielégítésére hozták létre a nagyüzemi csemetekertet, ahol korábban az évi 30 milliót is közelítette a csemeteszám. Jelenleg 10 millió darabot termelünk. Azt kell mondanom, helyes döntés volt a megtartása, annak ellenére, hogy a telepítések gyakorlatilag leálltak, és a természetes felújítások is egyre nagyobb teret nyernek. Most a lucpusztulás idején azonban csemeteellátásunkban nagy biztonságot nyújt. A felesleget hazai és export piacokon értékesítjük.

ErFa Hír – Milyen a munkaerőhelyzet?

R.Gy. – Sajnos képzett fakitermelőből nagyon keveset találunk, és a kétkezi munka is „hiánycikk”. Bár néha azt halljuk, hogy túlfizetjük a vállalkozóinkat, a valóság ezzel szemben az, hogy egyre több erdőművelő és fakitermelő vállalkozás szűnik meg. Éppen azért, mert nincs ele-

gendő munkás ezekre a feladatokra. Az itt kínált nehéz és kényelmetlen, esőben-sárban végzett fizikai munkát egyre többen cserélik fel kényelmesebb külföldre.

ErFa Hír – Az utak már szóba kerültek. Alacsony a feltártság.

R.Gy. – A zalai agyagtalajokon nem könnyű utat építeni, ezért minden megoldást számba veszünk. Ahol csak lehet, a forwarderekkel igyekszünk a vasútra szállítani. Elsősorban makadám utakat építünk, de a meglévő aszfaltborításúakat is felújítjuk.

ErFa Hír – A közelmúltban zajlott Szentpéterföldén az éves trófeaszemle. Kiváló eredmények születtek.

R.Gy. – Nyugodtan mondhatom, hogy az agancstömeg az elmúlt tíz év átlagát jóval meghaladta, az aranyérmes trófeák száma is kiemelkedő volt.

ErFa Hír – Van egy különleges rendeltetésű génmegőrző terület is. Ez csupán presztízs-növelő vagy egyéb haszna is van?

R.Gy. – Három ilyen területünk van, ami elég nagy ahhoz, hogy a gímszarvas válogató vadászataival biztosíthassuk a legkiválóbb egyedek megmaradását. A 13 éves ciklus pedig lehetővé tette, hogy a terület kimaradjon a tízévente esedékes területalakítási „lázból”.

ErFa Hír – Hogy alakul a vagyonbiztonság?

R.Gy. – A falopás nem igazán jellemző, de sajnos annál gyakoribbak a rongálási károk. Tanösvényeinket egyre gyakrabban éri támadás, ami számomra teljességgel érthetetlen. Sajnos a személerakás is sok gondot okoz. De a tornapályánk is védtelen a rongálók szemében. Az orvvadászat a törvényi szigorítás ellenére sem szűnt meg, jelenleg is folyamatosan észleljük a tevékenységet.

ErFa Hír – Mely területek a közönségkapcsolatok, a közjólét zászlóvivői?

R.Gy. – Talán legismertebb az erdei vasutunk, melyre épülve üzemel immár két éve a Zakatoló Erdészeti Erdei Iskola. Rendkívül népszerű a diákok és tanárok körében is. Arborétumaink, parkerdeink folyamatos fejlesztés alatt állnak. Idénadtuk át Obornakon az új szállónkat, így lehetőség van bentlakásos erdei iskolai foglalkozások megtartására is. 2017-ben szeretnénk teljesíteni Nagykanizsa régi vágyát, miszerint felújítjuk a Csónakázó-tónál lévő 42 méteres kilátótornyot. A honlapunk is megújult, áttekinthető és könnyen kezelhető lett.

ErFa Hír – És van egy vállalati újság is... De térjünk még vissza a közjóléthez,

hisz’ terveznek egy lombkorona tanösvényt. Ez hova készül?

R.Gy. – A Csácsbozsoki Arborétumban szeretnénk megépíteni, jelenleg a tervezés fázisában vagyunk. Be kell látnom, a feladat nagy kihívást jelent, mert az engedélyeztetés és a kivitelezés sem rutin feladat.

ErFa Hír – 2017 Kaán Károly év lesz. Mit terveznek?

R.Gy. – A városunk szülötte, de egy kicsit „elszerették” tőlünk... Sajnos a szülőháza már nem áll, de megemlékezés, koszorúzás és emlékverseny idén is lesz.

ErFa Hír – A legnagyobb alapszervezettel büszkélkedő cég vezetőjeként miként látja a szakszervezettel való együttműködést? Konfliktusok vagy békés egymás mellett élés?

R.Gy. – Nincs olyan ütközési pont, amely kellemetlenné tenné ez együttélésünket. A 250 fős taglétszám az 50 százalékot bőven meghaladó szervezettséget jelenti. Az érdekérvényesítő lehetőségekkel megfelelően élnek. Kölcsönösen tiszteljük egymást Horváth Borbálával, a szakszervezeti titkárral és Gál Sándorral, az elnökkel. Évről évre jól szerepelnek a tagjaink a sportnapokon, igazán büszke vagyok rájuk.

ErFa Hír – Emlékei szerint mi volt a legnehezebben megoldható vitakérdés az évek folyamán?

R.Gy. – Az elmúlt hat évben, mióta én irányítom a társaságot, nem emlékszem éles vitára. Most komolynak tűnik a helyzet a Lenti Fűrészüzemben három éve elrendelt változtatási tilalom miatt. A dolgozók kissé elbizonytalanodtak. Természetesen a környezetvédelmi előírásokat eddig is, ezután is betartjuk, és remélhetően sikerül megmentenünk az üzemet. A három éves tilalom szeptemberben letelt, és kérjük a város támogatását a fejlesztésekhez. Ötven-hatvan főt foglalkoztatunk ott. A városnak szüksége van a munkahelyekre, és közel 40 millió forint iparűzési adóval járulunk hozzá a város büdzséjéhez. Ha körülnéznünk a szomszédban, a legfrekvenciáltabb osztrák településekben is működik fűrészipar.

ErFa Hír – Úgy tudom, ez ügyben a szakszervezettől erkölcsi támogatást kap a vezetés. Ráadásul itt gyártják a Magyar Termék Nagydíjas pelletet.

R.Gy. – Igen. Ez az üzem „mellékterméke”. Fűrészporból és gyaluforgácsból készül. Az üzem termelési értéke 800 millió, ebből a pelleté 60 millió.

ErFa Hír – Köszönjük a beszélgetést.
Zétényi Zoltán–Nagy László

Kaliba Mihály, a leghosszabb hazai erdei vasút főnöke

A vasútüzem vezetője Sopronban végzett faipari mérnökként. Kaliba Mihály útja fűrészüzemeken keresztül vezetett a Csömödéri Állami Erdei Vasútig. Az erdei vasút 'mozdonyának füstje' korán megcsapta, hisz' a nyírségi szülőfalujában, Nyírbélteken volt a debreceni Zsuzsi-vonat végállomása.

ErFa Híradó – Mikor épült az első zalai erdei vasúti vonal?

Kaliba Mihály – A húszas évek elején ez a vidék a herceg Esterházy hitbizományhoz tartozott. Esterházy Pálnak nem született gyereke, és a '45 utáni államosításkor a birtokok kétharmada Ausztriába, a maradék a magyar államhoz került.

1923-ban indult a vasútépítés. 1941-ben már mintegy száz kilométernyi pálya volt. A II. világháborúban a vasutat hadiüzemre nyilvánították a bázakerettyei olaj szállítása miatt. 1945-ben a hitbizományi erdőterületek és a vasút is állami tulajdonba került. Jelenleg a Zalaerdő Zrt. kezelésébe tartozik a Csömödéri Állami Erdei Vasút, és a Bánokszentgyörgyi Erdészet szerves része.

ErFa Hír – A száz kilométeres hálózatot mindig ki tudták használni vagy voltak hullámvölgyek?

K.M. – Voltak olyan szakaszok, amelyeket fölszedtek, de helyettük máshol épültek. A zalai agyagos talajra elég nehéz utat építeni, ezért maradtak meg a vasútvonalak. Nálunk ma is 25–35 ezer m³ faanyagot szállít a vasút, mely a Zalaerdőnél évente kitermelt fa 8–10 százaléka. Attól függően, hogy milyen közel vagyunk a kitermelésekhez. Ez egyedülálló az országban.

ErFa Hír – Mikor kezdődött a személyszállítás illetve a kirándulók utaztatása?

K.M. – Annak idején a hálózat két különálló részből állt, amelyeket 2000-ben kötöttünk össze. Korábban, az 50-es évek közepén már menetegyezségi egyezményt kötöttünk a MÁV-val a személyszállítás érdekében. Csömödérből Bázakerettyére és vissza, szállítottuk az „olajos” dolgozókat. Amikor a két részt összekötöttük, felújítottuk a hálózat jelentős részét és a 9 kg/fm-es sínek helyett 20–30 kilogrammos síneket fektettünk le a személyszállítás nagyobb biztonsága érdekében.

ErFa Hír – A mozdonyok honnan származnak?

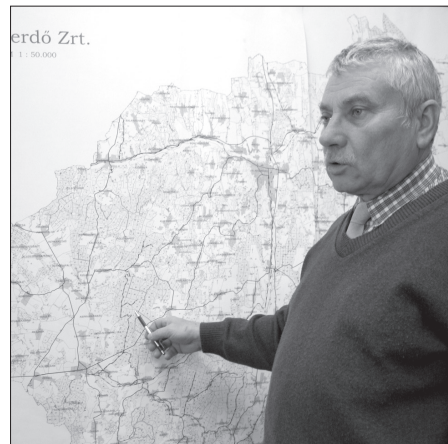
K.M. – A gazdasági vasutaknál elsősorban a Csepelen gyártott C50-eseket használták. Ezek az 50 LE-s dízelmozdonyok a 60-as évektől készültek, de ma már nem gyártják. A használatból kivont mozdonyokat igyekszünk megszerezni. Nagyobb teljesítményű az MK48 típusú mozdonyunk.

ErFa Hír – Mikor kezdődött a rendszeres turistaforgalom?

K.M. – A rendszerváltást megelőzően, a '80-as években.

ErFa Hír – Hogy' vetődött fel a szalonkocsi és a Zakatoló Erdészeti Erdei Iskola ötlete?

K.M. – Arra gondoltunk, hogy legyen egy reprezentatív célra alkalmas kocsi is. A teherszállítás és a személyszállítás jól kiegészítik egymást, mert a fakitermelés főleg a téli hónapokban zajlik, a turistaforgalom pedig elsősorban tavasztól ősziig. A kirándulóidényt minden évben a gőzössel indítjuk. A 2010-es évek elején egy szakmai találkozó kapcsán jött az ötlet,

hogy kellene egy mozgó tantermet létrehozni. Az adottságainkhoz illesztve valósítottuk meg: a gyerekek egy másik kocsiban utaznak, s a vizsgálatokat adott helyszínen a gördülő tanteremben végzik.

ErFa Hír – A közsökszervezés kinek a feladata?

K.M. – Több, mint három éve alkalmaz a társaság egy PR-ügyintézőt, Steyer Edinát, akinek a közsökszervezés is feladata. Az iskolások programjait vele és Molnárné Vitális Anikóval, az erdei iskola vezetőjével egyeztetjük. Gyerekcsoportok jönnek hozzánk a környékről, távolabbról, és visszajárók vannak Szlovéniából is.

ErFa Hír – Jelenleg hány embert foglalkoztat a vasút?

K.M. – Tizenhatot.

ErFa Hír – A szakszervezeti tagok, melyik alapszervezethez tartoznak?

K.M. – A Bánokszentgyörgyi Erdészethez.

ErFa Hír – Köszönjük a beszélgetést!

Z.Z.–N.L.

Lukács Ferenc, aki iparos és kereskedő egy személyben

A Lentiből származó Lukács Ferenc ágazatvezető, faipari mérnök a Zalaerdő egy korábbi alvállalatánál, a letenyei Zalafernál kezdte faipari pályafutását 1991-ben. Műszaki furnért állítottak elő, főként bükkből, elsősorban exportra. Az alig egyéves vállalatot privatizálták. Egy német szakmai befektető, az OWI GmbH vette meg és futtatta föl a vállalatot. A Zalaerdő is jól járt, mert biztos piaca lett a bükkörnek.

Ferenc Letenyéről Szigetvárra, a Trust Hungaryhoz került, egy hordóüzembe.

A hordókészítés egy különleges szakma a faiparon belül, nagy becsben tartják. Nem sokan tudják, hogy a fának nem csak illata, hanem íze is van. Más az íze a somogyi, a zalai és az észak-magyarországi tölgynek.

A jó körülmények ellenére hazahúzta a szíve családotul a szülővárosába. Nemi kitérő után a Lenti Fűrészüzemben vert gyökeret 2010-ben. Természetesen ő is szakszervezeti tag.

ErFa Híradó – A '90-es évek nagy privatizációs hullámát ez az üzem megúsza. Milyen jövőt lát a hazai faipar előtt?

L.F. – Az a szándék, hogy a rönköket ne vigyük ki az országból. Erre én azt mondom, hogy a fűrészarut se, hanem, mint alapanyagot, ezt is itt kellene földolgozni. Ez a folyamat kedvezően változik, egyre inkább a belső piac felé mozdulunk el. Számos exportpiaci igényt félretettünk azért, hogy ki tudjuk szolgálni a belföldi piacot. Ez a saját döntésünk volt.

ErFa Hír – A szállítási távolság is közrejátszott ebben?

L.F. – Nem, mert mi itt, Lentiben jó helyen vagyunk ebből a szempontból.

Szívesen vásárolnak tőlünk az osztrákok. De a Befag, az Egererdő vagy Csurgó is az exporttal azonos áron veszi át az alapanyagot.

ErFa Hír – Adódik a kérdés: az üzemvezető „iparos” vagy kereskedő?

L.F. – Iparos is vagyok, meg kereskedő is. De nem mi szerződünk, hanem a központ kereskedelmi osztálya. Mi az üzletet szakmailag készítjük elő. Nekem kell bebizonyítanom, hogy jó üzlet, megéri.

ErFa Hír – Könnyű vagy nehéz manapság piacot találni?

L.F. – A kereskedelmi osztályhoz befutnak az igények, amit mi megvizsgálunk, hogy legyártható-e, érdemes-e vele foglalkozni, beleillik-e a mi termelési szortimentünkbe.

ErFa Hír – Ezek szerint keresleti piac van, nem Önöknek kell vevő után futni...

L.F. – Összetett. A bükk mostanában stagnál, a tölgy iránti igény viszont korlátlan.

ErFa Hír – Ennek az üzemnek bővülni, beruházni vagy túlélnie kell?

L.F. – Mindenképpen beruházni kell. A piac ezt követeli, látszik a termékösszetételből. Nem szabad ezen a szinten megállni, van hőenergiánk, tudunk gyalulni. Biztos vagyok benne, hogy a beruházások a jövőben meg is fognak valósulni. Lát-

Lukács Ferenc ágazatvezető

juk, hogy a tovább-feldolgozott termékekkel milyen eredményeket lehet elérni.

ErFa Hír – Bontsuk ki a Magyar Termék Nagydíjas pellet történetét!

L.F. – A pellet tulajdonképpen egy melléktermék. De ma már mi is azt mondjuk, hogy „termék”.

ErFa Hír – Hozzáadott érték van benne! A fűrészporból, forgácsból – amint láthattuk – préselemmel keresett tüzelőanyag készül.

L.F. – Kelendő termék, amennyit a technológia „bír”, annyit termelünk. Bizonyos mennyiségű fűrészport mi is vásárolunk.

ErFa Hír – A pellet mekkora hányada az üzem össztermelési értékének?

L.F. – Az árbevétel oldaláról közelítve, az összes árbevétel mintegy 15 százaléka. Keményfa porból Európában nem sok helyen gyártanak pelletet. Nagy a fűtőértéke – ezt a piac is jelzi –, több benne az energia, mint a tűzifában.

ErFa Hír – A munkaerő (tartalék) dolgában mi a helyzet?

L.F. – Szerencsére az utóbbi öt-hat évben nem volt nagy munkaerőmozgás. Öt évvel ezelőtt tízezer m³-t vágtunk, ma tizenhat-ezret, akkor 31-en voltunk, most 52-en vagyunk. Nincsenek létszám-gondjaink. Stabil, biztos munkahelynek számítunk. A szakembereket lehetőségeink szerint anyagilag is megbecsüljük, a kisegítők is a minimálbér fölött keresnek.

ErFa Hír – Ezennel megérkeztünk a szakszervezeti vizekre. Van önálló csoport az üzemben?

L.F. – Helyben is van egy bizalmi. Az ötvenkét főből 48-an szakszervezeti tagok vagyunk, ami úgy gondolom, hogy komoly közösség.

ErFa Hír – Szoktak külön összejeveleket tartani?

L.F. – Kirándulásokat szervezünk. A cafetériában pedig egyenlőség van, mindenki ugyanazt kapja.

ErFa Hír – Köszönjük a beszélgetést!
Zétényi-Nagy

Tüske Róbert nemzetközi tapasztalatokkal

A Lenti Fűrészüzemben beszélgettünk Tüske Róberttel, aki targoncavezetőként dolgozik. Megfordult már Ausztriában is, de véleménye szerint a munkahelyi légkör itthon sokkal kellemesebb.

ErFa Hír – Hol járt iskolába?

T.R. – Novára, majd Vépére.

ErFa Hír – Ezek szerint mezőgazdasági gépész lett.

T.R. – Magyarul traktoros.

ErFa Hír – Dolgozott traktorosként is?

T.R. – Téesszen dolgoztam, állattenyésztésben is, de vége lett, eladták.

ErFa Hír – Targoncásnak jelentkezett?

T.R. – Nem. Csak jöttem... Úgy láttam, hogy itt teljesen mások a körülmények, mint az előző helyemen. Ott nem volt öltöző, vécé, semmi.

ErFa Hír – Itt milyen munkakörben dolgozik?

T.R. – Amilyenben éppen szükség van rám. Van targoncavezető vizsgám. Már előtte is a faiparban dolgoztam. Először Ausztriában, '99-től 2001 végéig.

Tüske Róbert vezető ülésben

ErFa Hír – Sprechen Sie Deutsch?

T.R. – Egy picit – nevet széles jókedvvel. – Sajnos bezárt a cég, így Pusztamagyaródon folytattam. Azután kerültem egy másik osztrák céghez, itt Magyarországon. Onnan jöttem ide.

ErFa Hír – Miért?

T.R. – Itt mások a körülmények. Emberségesek a főnökök.

ErFa Hír – Persze, nem volt szakszervezet...

T.R. – Ott semmi sem volt – nevet ismét nagyot, veszi a lapot.

ErFa Hír – De a pénz jobb volt?

T.R. – A pénz jobb volt, de három műszakban dolgoztam látástól vakulásig. Reggel hattól este tízig, tizenegyig. Volt, hogy reggel hatra bementem, és Ausztriában kötöttem ki. Bejártam fél Európát. Gépkocsit veztettem, adtuk-vettük a faanyagot.

ErFa Hír – Idevalósi Lentibe?

T.R. – Mikekarácsonyfára, 17 kilométerre esik innen.

ErFa Hír – Megéri itt dolgozni?

T.R. – Őszintén szólva, más lehetőséget nem nagyon volt. Van itt másik osztrák cég, de oda már nem akartam menni. Nagyjából meg vagyok elégedve a fizetéssel, meg vannak más juttatások, munkaruha például. Ha az ember kiszámolja, nem olyan rossz.

ErFa Hír – Miért is lépett be a szakszervezetbe?

T.R. – Volt rá lehetőség, hát beléptem. A tagdíj sem túl nagy összeg.

ErFa Hír – Köszönjük a beszélgetést!

Z.Z.-N.L.

Fotók: Zétényi Zoltán

2017-ben lesz 70 éve, hogy megkötötték az első kollektív szerződést a magyar erdészetben

Az EFDSZ munkavállalói konferenciája

Szakszervezetünk kétnapos konferenciát rendezett budapesti, Thököly úti központunk Baross termében.

A rendezvény megtartását saját forrással kiegészített, felsőbb konföderációnk, az Értelmiségi Szakszervezeti Tömörülés (ÉSZT) által közvetített, pályázati úton elnyert miniszterelnökségi kerettámogatás tette lehetővé. Résztevői tisztségviselőink, a téma iránt érdeklődő aktív tagjaink és meghívottak voltak.

A fő téma az Ágazati Kollektív Szerződés (ÁKSZ) volt, közelebbről a megváltozott körülmények között a legelőnyösebb szerződés megalkotása, ehhez a szakszervezet tárgyalási pozíciójának megerősítése, stratégia és vélemények kialakítása.

Emellett helyet kapott a programban a közszolgálati szféra átalakításának helyzete és tapasztalatai, tekintettel arra, hogy a tagság soraiban szép számban vannak ott dolgozók is. Továbbá szakszervezetünk, mint civil szervezet alapszabályzatunk, szervezeti és működési szabályzatunk.

A konferencia interaktív jellegű volt. Vagyis az egyes előadások után, sőt közben is bőven volt lehetőség kérdések felvetésére, hozzászólásra. A résztvevők jócskán ki is használták ezt a lehetőséget.

Az első napi program befejezéséként kollégáink egy érdekes pszichológiai tréningen vehettek részt a Beauty Coaching cég, Vépy Viktória pszichológus irányításával, amely egyszerre szolgálta a vezetői továbbképzést és a személyiségfejlesztést.

A kollektív szerződés volt a fő téma

Dudás Péter elnökünk üdvözlő szavai után prof. dr. Kuti László, az ÉSZT elnöke nyitotta meg a konferenciát. Hangsúlyozta az egész szakágazatra kiterjedő hatállyal bíró Ágazati Kollektív Szerződés megkötésének, létezésének szükségességét, amihez viszont szakszervezetre is szükség van. Az ÁKSZ létezése a munkaadóknak is érdeke, mert számukra éppen úgy mozgási lehetőséget biztosít, mint a munkavállalók számára, mondotta az elnök.

A továbbiakban a fő téma előadója dr. munkajogász. Ő is hangsúlyozta, hogy az ÁKSZ a társadalmi párbeszéd egyik formája, és megalkotásának jogszabályi

Kuti László, az ÉSZT elnöke nyitotta meg

alapja van. Kiemelte az egyébként ismert tény, hogy kétféle kollektív szerződés van: ágazati szintű (ÁKSZ) és helyi szintű (HKSZ).

A tapasztalat azt mutatja, hogy helyesebb először az ÁKSZ-t megalkotni és abból levezetni a HKSZ-t, mint fordítva. Fontos a két különböző szintű dokumentum egymáshoz való viszonya. Az ÁKSZ-be lehetséges olyan kitélt belefoglalni, hogy a HKSZ eltérhet az ágazati szintűtől – de csak a munkavállalók javára! Jogszabály-részleteket főleg ismétlésként az ÁKSZ-be beépíteni, mivel a jogszabályváltozások automatikusan szükségessé tennék a kollektív szerződés módosítását, az ezzel járó procedúra lebonyolítását.

Munkabizottságot alakítottak

Fontos tudnivalóként közölte az előadó azt is, hogy az ágazat tekintetében illetékes miniszter közigazgatási eljárás keretében akár egy HKSZ-t is ÁKSZ hatályú szerződés rangjára emelhet és így kiterjesztheti az egész szakmára. Ehhez azonban az szükséges, hogy ezt ÁKSZ megkötésére jogosult, illetve ebből a szempontból reprezentatívnak tekinthető szakszervezet kérje, illetve javasolja.

Dr. Csonka László emlékeztetve idézte, hogy a 2012-ben megalkotott új

Munka Törvénykönyve számos fontos változást hozott a munkajogban. (A témával Híradónk is foglalkozott annak idején: Új Munka Törvénykönyve című cikkünk a 2012. évi 1. számunkban; Kuti László „Kell-e nekünk szakszervezet?” című írása a 2012. évi 2. szám 1. oldalán és Halmágyi János Az MTK. legfontosabb változásai” című cikk a 3–5. és 7. oldalon, továbbá Király Pál tudósítása „Napirand: az új MTK” a 2012/4. szám 4–5. oldalán; valamint a „Konferencia az

Vépy Viktória pszichológus

Dr. Csonka László jogtanácsos előadása

Schneider Istvánné, az ÉSZT alelnöke hozzászól

ÉSZT-EFDSZ érdekvédelmi szerepéről, helyzetéről” című tudósítás. Ehhez közvetlenül kapcsolódik a 8-10. oldalon dr. Halmágyi János „Még egyszer az ágazati és a munkahelyi kollektív szerződésekről” című írása.)

Jogtanácsosunk szerint célszerű volna szakszervezetünknek is felállítania egy munkacsoportot, amely az MTK új előírásait bevezetné, érvényesítené az ÁKSZ-ben, s egyúttal átvizsgálná az ágazatban meglevő HKSZ -eket is.

A javaslat nem bizonyult pusztába kiáltott szónak, mert a témakör lezárásaként a bizottság megalakult, mégpedig az elnök javaslata alapján a következő felállásban. Vezetője Górász László főtítkárr, tagjai: Ivádi László alelnök, Barton Gábor, Mézes Lajos és Thiringer Balázsné szb.-titkárok.

Karcsúsodik a közszolgálati szféra

Ismeretes tény a médiából a közszolgálati szféra átalakítása, ami gőzerővel folyik. Az átalakítással kapcsolatos tapasztalatokat Schneider Istvánné, az ÉSZT alelnöke adta közre, s ehhez Dudás Péter elnökünk fűzte hozzá az ágazatunkban észlelteket. Elégé fájdalmas folyamatról van szó, mert sok embert érint közvetlenül. Dudás Péter szerint végső soron az egész társadalmat.

A konferencia hallgatósága

A folyamat tulajdonképpen már 2011-ben elkezdődött a kormányhivatalok megalkotásával, majd a kormányablakkal. 2015-ben pedig a járási hivatalokkal folytatódott. 2016-ban meghirdetésre került az ún. háttérintézmények leépítése: 73-ból 52 megszűnik, 21 átalakul.

A szakszervezeti vezető észrevételezte, hogy a kormányzat nem világította meg kellően a leépítés szempontjait. Csak bejelentések történtek, egyeztetések nem; sok volt a tiltakozás, de kevés a reagálás. Az ügy bérezési oldala szubjektív (és több pontján is igazságtalan), így elfogadhatatlan. Csak ajánlások születtek arra irányulóan, hogy a legalsó szintet mindenki elérje, a bürokrácia csökkentésére irányuló törvény további terhet ró az átalakítási folyamatra. A kormányzat az egyébként versenyszférának minősített – mert abban tevékenykedő – állami vállalatok dolgozóit is közalkalmazottnak tekinti. Elapad az utánpótlás, a meglévő létszám is fogyatkozik a kormányhivatalokban. A helyzet egyre nehezebb és kiszámíthatatlan a jövő. Az átalakítás nem pénzmegtakarítást, hanem nagy többletköltséget fog jelenteni. Nem először történik ez a közszférában, de most különösen kíméletlenül folyik – mondotta Schneider Istvánné.

Dudás Péter mindehhez hozzáfűzte, hogy kontraszelekció kezd kialakulni a szektorban. Az új bérrendszerrel egyidejűleg több bérjellegű juttatás is eltűnik.

A háttérintézmények listáján szereplő NÉBIH Erdészeti Igazgatóság várhatóan megmarad, bár hatáskörrelvonások már történtek. Négy főt elbocsátottak, a 20 százalékos költség-megtakarítást végrehajtják.

Az elhangzottakból az az aggály is kicsendült, hogy 2017. január 1-től további létszámcsoökkentés várható; költségcsökkentés mindenképpen.

A belső átalakítás féléves feladatai

A konferencia harmadik témájának: Szakszervezetünk Szervezési és Működési Szabályzatának (SZMSZ), ezzel együtt tulajdonképpen magának szakszervezetünknek a megújításába, szakszervezeti bizottságaink önállóbbá válásának, átalakulásának folyamatába most nem mélyedünk. Az ezzel kapcsolatos sok-sok adminisztratív teendőt Pintér Szilvia könyvelő irodánk vezetője ismertette nagy szakértelemmel és részletességgel. A lényeg: szb. titkárainknak a bonyolult jogi eljárások közepette oda kell figyelniük a részletekre. Például a jogvesztő határ-időkre, eltévesztésük vagy elmulasztásuk, s más kis tévedések komoly jogkövetkezményeire.

Végső soron azt állapíthattuk meg, hogy egy jó hangulatú, aktív és tartalmas konferenciának lehettünk részesei. Biztosra vehető, hogy a 2017-es esztendőben pozitívan érezhetik hatásukat munkánkban, szakszervezetünk életében azok az ismeretek, amelyekkel gyarapodtunk. S reméljük, hogy ágazati kollektív szerződésünk elmozdul arról a holtpontról, amelyen az utóbbi évek körülményei miatt stagnál. 2017-ben lesz 70 éve annak, hogy megkötötték az első kollektív szerződést a magyar erdészetben. (Az erről szóló részletes visszaemlékezésünk Híradónk 2011. évi 1. számának 4-6. oldalán olvasható.) Szép fejlemény lenne, ha már egy magújult, korszerű, érvényes ÁKSZ birtokában emlékezhethetnénk meg a tiszteletre méltóan magas évfordulóról. **Dr. K.P.**

Fotók: **Branner Lászlóné**

Késművészet

Új rovatot indítunk az ErFa Híradó hasábjain. Időről időre bemutatunk egy-egy olyan mesterséget, amely az erdész-faiparos-vadász hivatások elválaszthatatlan társszakmája. Nyitányként lássuk az évezredek hagyományokkal rendelkező késes szakma titkait! – Z.Z.

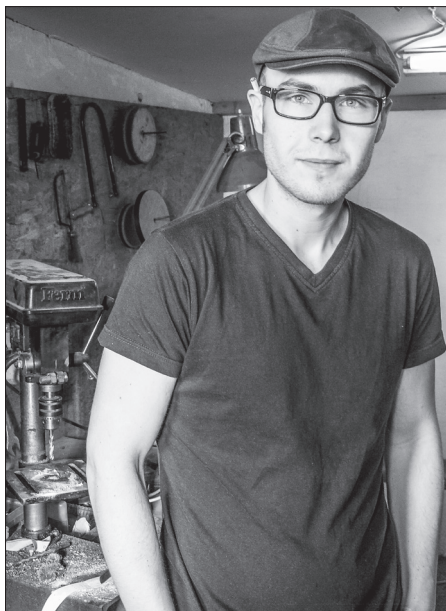
Amióta világ a világ, a hivatásos vadászok derekán mindig ott függött a mesterségük elmaradhatatlan eszköze: a vadászkés. (Ámbár ennek manapság már jogi korlátja is van.)

Mikor kezdődött ez a „mindig”? A régészeti leletek tanúsága szerint évezredekkel ezelőtt. Akkoriban egy-egy, megfelelő alakra és méretre lepattintott obszidián-, esetleg kalcedon-darab szolgált az elejtett vad feltörésére, kizsigelésére, megnyúzására, feldolgozására.

Azóta nagyot fordult a világ a vadászati fegyverek és eszközök terén is. Hol tartunk már a kések dolgában is az ősi állapotoktól!

Aki valóban tudni kívánja, hogy hol tartunk, annak melegen ajánljuk, keresse fel azt a késkiállítást és vásárt, amelyet minden évben megrendeznek szeptember harmadik hétvégéjén Budapesten, a Ferencvárosban álló Lurdi Ház közösségi terében. Általában még karácsony előtt, december eleje táján is rendeznek egyet. A szeptemberi találkozóra 2016-ban már a tizenharmadik alkalommal került sor. A magyarok mellett cseh, szlovák, osztrák, német, belga, szlovén kiállítókkal, egyre bővülő nemzetközi jelleggel.

– A szeptemberi időpont jól bevált és már megszokott, rendszeres lett – mondja a Lurdi Házban rendezett találkozók létrehozója és a közelmúltig egyik szervezője, oldalán feleségével. Fazekas József

Mester a műhelyben

a bonyhádi Pyrastrer Kht. vezetője, az első Magyar Késmíves Céh megalapítója és első elnöke is volt, mígnem a cég átalakult, a magyar Késmíves Céh nevet vette fel és az átalakulás vezetőségváltást is jelentett.

Fazekas úr azonban nem csak a késművészet gyakorlatát műveli magas színvonalon, hanem annak elméleti-tudományos fejlesztését is. 2015-ben jelent meg „A japán kard” című pompás kivitelű és imponáló méretű könyve. Amelynek igényességére, keresettségére jellemző,

hogy bár éppen nem olcsó, de 2016-ban már a második kiadását vehették kézbe az érdeklődők, annyira kapóssá vált.

Mit láthatott a T. Nagyérdemű a kiállításon, amely iránt igen nagy közönség-érdeklődés nyilvánul meg évről évre? Természetesen elsősorban gyönyörű késeket, töröket, kíváncsok zsebkéseket. Továbbá a kovácmesterség kitűnő alkotásaiként fokosokat, csákányokat, baltákat, fejszéket, bárdokat (itt-ott még buzogányt is). Alak, méret és díszítettség tekintetében mindezt hatalmas választékban. Továbbá a megalkotásukhoz szükséges kellékeket: acél- és rézlapokat, agancsokat, rozmár-, elefánt-, sőt mamutagyart, késtokra-markolatra való bőroket, még cápa- és rájabőrt is. Továbbá faanyagokat, többségükben egzotákat sokféle színben és mintázattal a fehértől a rózsaszínűn át az ébenig. Valamint a késkészítéshez szükséges szerszámokat (még anyagvizsgáló mikroszkópot is). Kaphatók voltak élező, karbantartó eszközök is.

A tárgyak díszítése ma már odáig fejlődött, hogy a kés, a tör dísztárggyá, műtárggyá vált, ősi funkcióját megőrizve. A kések vonatkozásában is kialakultak bizonyos stílusjegyek. Így ismert pl. a karcsúbb, puritán skandináv stílus, a masszívabb és méretesebb, nehezebb német stílus, az ívelt, sőt többszörösen ívelt keleti stílus, a sajátos japán kés és kard stb.

A tárgyak változatos, művészi szépsége és érdekessége már sok embert megragadott és a kések, török, kardok, szuronyok gyűjtésére készítetett.

A budapesti találkozó alkalmát megragadtuk arra, hogy megszólaltassuk az idősebb mesterek mellett öröndetes

Fatörzsön

Zöldnyelű

Forgácsvirág

Mogyoró

Kés az erdőben

számban feljövőben lévő tehetséges ifjabb késműves nemzedék egyik tagját.

– Pálcsesz Imre vagyok, művésznemen Angeleri, az azonos nevű késkészítő manufaktúra 29 éves vezetője. Szolnok megyében, a Hortobágy határos Kunmadarason nőttem fel, s jelenleg is ott élek. Ennek a környezetnek a természetközelsége máig meghatározza életfelfogásomat.

A középiskolát Debrecenben végeztem, majd a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Gépészmérnöki Karán folytattam tanulmányaimat. Így lehetőségem volt magas szinten beleásni magam a metallurgiába, széles rálátást szerezni az acélok világára.

Késeket 2006 óta készítek kézműves technológiával, már több éve főállásban saját műhelyben. Az újjáalakult Magyar Késműves Céh egyik alapító tagja vagyok. Márkajelem egy golya, amelyben egy „P” betű utal a nevemre. Gyermekkoromból, a környék sajátos élővilágából hoztam mindazt, amit e jel képvisel számomra.

Kezdetben autodidakta módon, adottságaimra hagyatkozva sajátítottam el a késkészítés főbb lépéseit. Később már alkalmam nyílt az ország számos messterének műhelyébe betekinteni, tapasztalatokat szerezni, amiért hálás vagyok nekik.

Ma már azon kevés késkészítők egyike vagyok, akik egy kést az elejétől a végéig maguk készítik, minden munkafázist saját kezben tartva. Beleértve természetesen a hőkezelést is, így biztosítva a lehető legtöbb hibaforrás kiküszöbölését. Kezdetől fogva igyekeztem valamit belevinni a késeimbe a magam és a megrendelő személyiségéből is. Mindig szem előtt tartottam azonban, hogy egy kés attól kés,

ha mindenekelőtt jól funkcionál és akkor eladható, ha megfizethető.

– Az Ön művészete a késművészet belüli stílusirányzatok közül melyikhez hasonlítható?

– Azt mondhatom, hogy főleg „műve-sebb”, választékosabb kivitelű vadász-késeket, valamint úgynevezett „bushcraft”, vagyis kempingező-túrázó-természetjáró késeket készítek, de gyártok késeket köz-napi használatra is. Eddigi pályafutásom alatt már kipróbáltam sokféle formát, anyagot. Ebből fakadóan még nem szeret-ném letenni a voksomat egyik formavilág vagy anyagpárosítás mellett sem

Mindig arra törekszem, hogy olyan késeket készítek, amelyek a megrendelő-ket örömmel töltik el.

– Kedves Angeleri! Befejező kérdé-sünk: hogyan látja a késműves szakma és benne a késművészet jövőjét?

Pontosabban, mit kell tenni ahhoz, hogy egy biztos, biztató jövő irányában fejlődjön tovább?

– Tevékenységünket a szakma és a társadalom közötti párbeszéd fokozására, a nyitottság irányába kell fejlesztenünk. Minél több ember rokonszenvét kell megnyernünk minél előbb a magunk számára annak érdekében, hogy a késben ne vala-miféle gyilkos fegyvert lássanak, a késes mesterségben pedig ennek a fegyvernek a tömeggyártását, hanem azt, ami valójá-ban: a kés mindennapi életünknek egyik nélkülözhetetlen eszköze; a kézműves késművészet pedig a szépségteremtés, a művészet egyik forrása, az alkotó emberi szellem és ügyesség megnyilvánulása.

A nyitottság fokozását hivatottak szolgálni találkozóink, kiállításaink is, amelyekre szeretettel várunk minden érdeklődőt, közöttük az **ErFa Híradó** T. Olvasóit is! Én a 70/265-3349 telefonszá-mon, vagy az angeleri.knives@ gmail. com e-mail címen tudok felvilágosítással szolgálni.

Király Pál

Kés a fakérgen

Néhány könyvcím a „Késművészet” témájához

Bozóki László-Tumpek Ferenc: **Vadászkések** – EuJager Közhasznú Egyesület kiadása

Capwell dr., Tobias: **Kések, török és szuronyok képes enciklopédiája**, Budapest, 2011. – Kossuth Kiadó Zrt.

Dr. Csillag Ferenc: **Kardok történelmünkben** – Budapest, 1971. Zrínyi Kiadó

Halat, Eva: **Contemporary Scrimshaw Ludwigshafen**, év nélkül, Verlag Ange-lika Hörnig

Harsay Ilona: **Bőr, szerszámoskönyv** – Budapest, 2007. A szerző kiadása

Dr. Kalmár János: **Régi magyar fegyverek** – Budapest, 1971. Natura kiadás

A tarvágások súlyos korlátozása törvényes körülmények között született-e meg?

Tarvágások Ausztriában

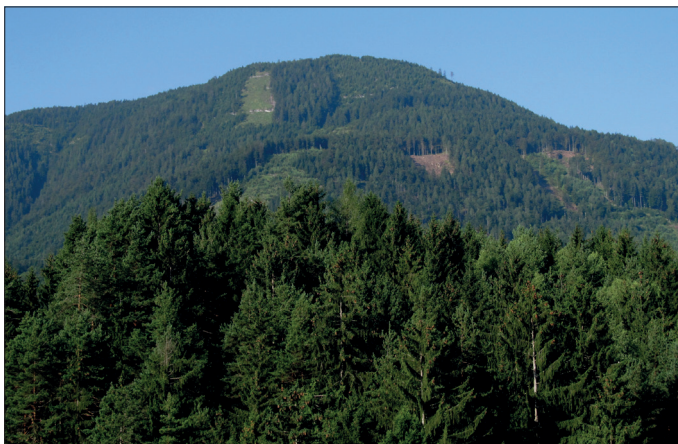
Az Erdészeti és Faipari Híradó 2016. évi 2. számában vitanidító cikkek jelentek meg az erdőtörvény készítésével kapcsolatban. A téma iránti érdeklődés fenntartása céljából számolok be ausztriai tapasztalataimról.

Július közepén, társasutazáson voltam Karintiában, szállásunk a Magas Tauern hegységben volt, mintegy 1.500 méter magasságban. Az alábbiakban néhány képen azt próbálom bemutatni, hogy Ausztriában – a lucfenyves övezet erdeit – tarvágások üzemmódban kezelik. Kihangsúlyozom, hogy a mellékelt képek nem tendenciózusok!

Az 1. sz. kép a szállásunk mögötti hegyoldalt mutatja be. Ha jól megszámláljuk, tíz eltérő korú parcella sorol egymás mellett. Lehet, hogy egy család tulajdona a hegyoldal. A 2. sz. képet az ossiachi tavon készítettem, hajóról. Meglepő, hogy egy turisztikailag ennyire exponált helyen milyen brutális méretű tarvágásokat végeztek. A harmadik és negyedik képet a Villach-Klagenfurt közötti autópályán készítettem, menet közben, buszból. A hegyoldalon jól láthatóak a nem is kis területű tarvágások. Az ötödik és hatodik számú képet estefelé, a Krems patak völgyében, autóbushoz készítettem. A két kép a hosszú ciklusú természetes felújulást dokumentálja. Völgyekben több helyen észleltem, hogy tarvágás után – a csekély fenyő újulat mellé – először tömegesen megtelepülnek a pionírfajok (nyír, rezgőnyár, kecskefűz), majd lassan e fajokat felváltja a luc- és vörösfenyő. Úgy tűnik, hogy az erdészeti hatóság ezt a felújítási módot nem kifogásolja.

2. kép. Brutális tarvágások a hegyoldalon – Ossiach-tó

Villach térsége

1. kép. Innerkrems – különböző korú állományok

Villach-klagenfurti autópálya mentén

Írásomban nem feladatom a látottak erdészeti és természetvédelmi szempontú minősítése. Csupán azt próbálom bizonyítani, hogy egy régi polgári demokráciában, az erdők tarvágások üzemmódban való kezelése hétköznapi gyakorlat, tehát kielégíti az erdővel kapcsolatos jogos közérdeket. Én nem az állandó erdőborítású üzemmódnak vagyok az ellensége! Amit nem tudok elfogadni, az átállás erőszakos és gyors módja. Ugyanis a nagyüzemi gyakorlathoz hiányzik a megnyugtató szakmai tapasztalat, valamint pénzügyi hatástanulmány. Végül fel kell tenni azt a kérdést, hogy hazánkban – az állami tulajdonú erdőkre nézve –, a tarvágások súlyos korlátozása törvényes körülmények között született-e meg? Ezt a sorsdöntő szakmai kérdést a tulajdonosi

jogokat gyakorló hozta meg, avagy nélküle, egy személyben, a jogalkotó? Az erdőgazdálkodás természetvédelmi indíttatású korlátozása ügyében az embernek az az érzése, hogy mi, magyarok, az uniós elvárásokat messze túllihegjük. Ez pedig súlyosan sérti az Alaptörvényben rögzített tulajdonjogot.

Bartha Pál erdőmérnök

Boldog és sikeres 2017. esztendőt! Erd

	JANUÁR		FEBRUÁR		MÁRCIUS	
1	Vasárnap	Újév, Fruzsina	Szerda	Ignác	Szerda	Albin
2	Hétfő	Ábel	Csütörtök	Karolina, Aida	Csütörtök	Lujza
3	Kedd	Genovéva, Benjámin	Péntek	Balázs	Péntek	Kornélia
4	Szerda	Titusz, Leona	Szombat	Ráchel, Csenge	Szombat	Kázmér
5	Csütörtök	Simon	Vasárnap	Ágota, Ingrid	Vasárnap	Adorján, Adrián
6	Péntek	Boldizsár	Hétfő	Dorottya, Dóra	Hétfő	Leonóra, Inez
7	Szombat	Attila, Ramóna	Kedd	Tódor, Rómeó	Kedd	Tamás
8	Vasárnap	Gyöngyvér	Szerda	Aranka	Szerda	Zoltán
9	Hétfő	Marcell	Csütörtök	Abigél, Alex	Csütörtök	Franciska, Fanni
10	Kedd	Melánia	Péntek	Elvira	Péntek	Ildikó
11	Szerda	Ágota	Szombat	Bertold, Marietta	Szombat	Szilárd
12	Csütörtök	Ernő	Vasárnap	Lídia, Livia	Vasárnap	Gergely
13	Péntek	Veronika	Hétfő	Ella, Linda	Hétfő	Krisztián, Ajtony
14	Szombat	Bódog	Kedd	Bálint, Valentin	Kedd	Matild
15	Vasárnap	Lóránt, Lóránd	Szerda	Kolos, Georgina	Szerda	Nemzeti ünnep, Kristóf
16	Hétfő	Gusztáv	Csütörtök	Julianne, Lilla	Csütörtök	Henrietta
17	Kedd	Antal, Antónia	Péntek	Donát	Péntek	Gertrúd, Patrik
18	Szerda	Piroska	Szombat	Bernadett	Szombat	Sándor, Ede
19	Csütörtök	Sára, Mária	Vasárnap	Zsuzsanna	Vasárnap	József, Bánk
20	Péntek	Fábián, Sebestyén	Hétfő	Aladár, Álmos	Hétfő	Klaudia
21	Szombat	Ágnes	Kedd	Eleonóra	Kedd	Benedek
22	Vasárnap	Vince, Artúr	Szerda	Gerzson	Szerda	Beáta, Izolda
23	Hétfő	Zelma, Rajmund	Csütörtök	Alfréd	Csütörtök	Emőke
24	Kedd	Timót	Péntek	Mátyás	Péntek	Gábor, Karina
25	Szerda	Pál	Szombat	Géza	Szombat	Iré, Iriz
26	Csütörtök	Vanda, Paula	Vasárnap	Edina	Vasárnap	Emánuel
27	Péntek	Angelika	Hétfő	Ákos, Bátor	Hétfő	Hajnalka
28	Szombat	Károly, Karola	Kedd	Elemér	Kedd	Gedeon, Johanna
29	Vasárnap	Adél			Szerda	Augusztina
30	Hétfő	Martina, Gerda			Csütörtök	Zalán
31	Kedd	Marcella			Péntek	Árpád

	JÚLIUS		AUGUSZTUS		SZEPTEMBER	
1	Szombat	Tihamér, Annamária	Kedd	Boglárka	Péntek	Egyed, Egon
2	Vasárnap	Ottó	Szerda	Lehel	Szombat	Rebeka, Dorina
3	Hétfő	Kornél, Soma	Csütörtök	Hermina	Vasárnap	Hilda
4	Kedd	Ulrik	Péntek	Domonkos, Dominika	Hétfő	Rozália
5	Szerda	Emese, Sarolta	Szombat	Krisztina	Kedd	Viktor, Lőrinc
6	Csütörtök	Csaba	Vasárnap	Berta, Bettina	Szerda	Zakariás
7	Péntek	Apollónia	Hétfő	Ibolya	Csütörtök	Regina
8	Szombat	Ellák	Kedd	László	Péntek	Mária, Adrienn
9	Vasárnap	Lukrécia	Szerda	Emőd	Szombat	Ádám
10	Hétfő	Amália	Csütörtök	Lőrinc	Vasárnap	Nikolett, Hunor
11	Kedd	Nóra, Lili	Péntek	Zsuzsanna, Tiborc	Hétfő	Teodóra
12	Szerda	Izabella, Dalma	Szombat	Klára	Kedd	Mária
13	Csütörtök	Jenő	Vasárnap	Ipoly	Szerda	Kornél
14	Péntek	Örs, Stella	Hétfő	Marcell	Csütörtök	Szeréna, Roxána
15	Szombat	Henrik, Roland	Kedd	Mária	Péntek	Enikő, Melitta
16	Vasárnap	Valter	Szerda	Ábrahám	Szombat	Edit
17	Hétfő	Endre, Elek	Csütörtök	Jácint	Vasárnap	Zsófia
18	Kedd	Frigyes	Péntek	Ilona	Hétfő	Diána
19	Szerda	Emília	Szombat	Huba	Kedd	Vilhelmina
20	Csütörtök	Illés	Vasárnap	Szt. István, államalapítás ünnepe, Vajk	Szerda	Friderika
21	Péntek	Dániel, Daniella	Hétfő	Sámuel, Hajnalka	Csütörtök	Máté, Mirella
22	Szombat	Magdolna	Kedd	Menyhért, Mirjam	Péntek	Móric
23	Vasárnap	Lenke	Szerda	Bence	Szombat	Tekla
24	Hétfő	Kinga, Kincső	Csütörtök	Bertalan	Vasárnap	Gellért, Mercédesz
25	Kedd	Kristóf, Jakab	Péntek	Lajos, Patricia	Hétfő	Eufrozina, Kende
26	Szerda	Anna, Anikó	Szombat	Izso	Kedd	Jusztina
27	Csütörtök	Olga, Liliána	Vasárnap	Gáspár	Szerda	Adalbert
28	Péntek	Szabolcs	Hétfő	Ágoston	Csütörtök	Vencel
29	Szombat	Márta, Flóra	Kedd	Beatrix, Erna	Péntek	Mihály
30	Vasárnap	Judit, Xénia	Szerda	Rózsa	Szombat	Jeromos
31	Hétfő	Oszkár	Csütörtök	Erika, Bella		

Érdészeti és Faipari Dolgozók Szakszervezete

	ÁPRILIS		MÁJUS		JÚNIUS	
1	Szombat	Hugó	Hétfő	Munka ünnepe, Fülöp, Jakab	Csütörtök	Tünde
2	Vasárnap	Áron	Kedd	Zsigmond	Péntek	Kármén, Anita
3	Hétfő	Buda, Richárd	Szerda	Tímea, Irma	Szombat	Klotild
4	Kedd	Izidor	Csütörtök	Mónika, Flórián	Vasárnap	Pünkösöd, Bulcsú
5	Szerda	Vince	Péntek	Györgyi	Hétfő	Pünkösöd, Fatime
6	Csütörtök	Vilmos, Biborka	Szombat	Ivett, Frida	Kedd	Norbert, Cintia
7	Péntek	Herman	Vasárnap	Gizella	Szerda	Róbert
8	Szombat	Dénes	Hétfő	Mihály	Csütörtök	Medárd
9	Vasárnap	Erhard	Kedd	Gergely	Péntek	Félix
10	Hétfő	Zsolt	Szerda	Ármin, Pálma	Szombat	Margit, Gréta
11	Kedd	Leó, Szaniszló	Csütörtök	Ferenc	Vasárnap	Barnabás
12	Szerda	Gyula	Péntek	Pongrác	Hétfő	Villő
13	Csütörtök	Ida	Szombat	Szervác, Imola	Kedd	Antal, Anett
14	Péntek	Tibor	Vasárnap	Bonifác	Szerda	Vazul
15	Szombat	Anasztázia, Tas	Hétfő	Zsófia, Szonja	Csütörtök	Jolán, Vid
16	Vasárnap	Húsvét, Csongor	Kedd	Mózes, Botond	Péntek	Jusztin
17	Hétfő	Húsvét, Rudolf	Szerda	Paszkál	Szombat	Laura, Alida
18	Kedd	Andrea, Ilma	Csütörtök	Erik, Alexandra	Vasárnap	Arnold, Levente
19	Szerda	Emma	Péntek	Ivó, Milán	Hétfő	Gyárfás
20	Csütörtök	Tivadar	Szombat	Bernát, Felícia	Kedd	Rafael
21	Péntek	Konrád	Vasárnap	Konstantin	Szerda	Alajos, Leila
22	Szombat	Csilla, Noémi	Hétfő	Júlia, Rita	Csütörtök	Paulina
23	Vasárnap	Béla	Kedd	Dezső	Péntek	Zoltán
24	Hétfő	György	Szerda	Eszter, Eliza	Szombat	Iván
25	Kedd	Márk	Csütörtök	Pünkösöd, Orbán	Vasárnap	Vilmos
26	Szerda	Ervin	Péntek	Fülöp, Evelin	Hétfő	János, Pál
27	Csütörtök	Zita, Mariann	Szombat	Hella	Kedd	László
28	Péntek	Valéria	Vasárnap	Emil, Csanád	Szerda	Levente, Irén
29	Szombat	Péter	Hétfő	Magdolna	Csütörtök	Péter, Pál
30	Vasárnap	Katalin, Kitti	Kedd	Janka, Zsanett	Péntek	Pál
31			Szerda	Angéla, Petronella		

	OKTÓBER		NOVEMBER		DECEMBER	
1	Vasárnap	Malvin	Szerda	Mindenszentek, Marianna	Péntek	Elza
2	Hétfő	Petra	Csütörtök	Halottak Napja, Achilles	Szombat	Melinda, Vivien
3	Kedd	Helga	Péntek	Győző	Vasárnap	Ferenc, Olívia
4	Szerda	Ferenc	Szombat	Károly	Hétfő	Borbáia, Barbara
5	Csütörtök	Aurél	Vasárnap	Imre	Kedd	Vilma
6	Péntek	Brúnó, Renáta	Hétfő	Lénárd	Szerda	Miklós
7	Szombat	Amália	Kedd	Rezső	Csütörtök	Ambrus
8	Vasárnap	Koppány	Szerda	Zsombor	Péntek	Mária
9	Hétfő	Dénes	Csütörtök	Tivadar	Szombat	Natália
10	Kedd	Gedeon	Péntek	Réka	Vasárnap	Judit
11	Szerda	Brigitta, Gitta	Szombat	Márton	Hétfő	Árpád
12	Csütörtök	Miksa	Vasárnap	Jónás, Renátó	Kedd	Gabriella
13	Péntek	Kálmán, Ede	Hétfő	Szilvia	Szerda	Luca, Otília
14	Szombat	Helén	Kedd	Alíz	Csütörtök	Szilárda
15	Vasárnap	Teréz	Szerda	Albert, Lipót	Péntek	Valér
16	Hétfő	Gál	Csütörtök	Ödön	Szombat	Etelka, Aletta
17	Kedd	Hedvig	Péntek	Hortenzia, Gergő	Vasárnap	Lázár, Olimpia
18	Szerda	Lukács	Szombat	Jenő	Hétfő	Augusztá
19	Csütörtök	Nándor	Vasárnap	Erzsébet, Zsóka	Kedd	Viola
20	Péntek	Vendel	Hétfő	Jolán	Szerda	Teofil
21	Szombat	Orsolya	Kedd	Olivér	Csütörtök	Tamás
22	Vasárnap	Előd	Szerda	Cecília	Péntek	Zénó
23	Hétfő	Nemzeti ünnep, Gyöngyi	Csütörtök	Kelemen, Klementína	Szombat	Viktória
24	Kedd	Salamon	Péntek	Emma	Vasárnap	Ádám, Éva
25	Szerda	Blanka, Bianka	Szombat	Katalin, Katinka	Hétfő	Karácsony, Eugénia
26	Csütörtök	Dömötör	Vasárnap	Virág	Kedd	Karácsony, István
27	Péntek	Szabina	Hétfő	Virgil	Szerda	János
28	Szombat	Simon, Szimonetta	Kedd	Stefánia	Csütörtök	Kamilla
29	Vasárnap	Nárcisz	Szerda	Taksony	Péntek	Tamás, Tamara
30	Hétfő	Alfonz	Csütörtök	András, Andor	Szombat	Dávid
31	Kedd	Farkas			Vasárnap	Szilveszter

Epilógustervezet az „OEE SZÉKHÁZ PER 2000–2002” című kötethez

Az alábbi dolgozat már megjelent az Erdészeti Lapok 2016. szeptemberi számában. A sajtóban ezt „utánlövésnek” hívják, és nem éppen dicséretes dolognak tekintik. Mégis vállalkozunk erre a minősítésre, mert azt gondoljuk, a régi székház ügye olyan fontos a magyar erdészek hivatásrendjének, hogy minél több fórumon teret kell biztosítani ennek a lezáratlan történetnek. (A szerk.)

Mielőtt bárki keresni kezdené a címben szereplő könyvet, tisztázni szeretném, hogy nem jelent meg hivatalos kiadványként, mindössze két példányban létezik, az egyik bekötött példány az Országos Erdészeti Egyesület (OEE) Wágner Károly Könyvtárában érhető el, a másik pedig dr. Czerny Károlynál, aki a benne lévő dokumentumokat összegyűjtötte és bekötötte.

Mégis azt kell mondanom, hogy számunkra igen fontos dokumentumgyűjteményről van szó, amely az egyesület történetének egy máig le nem zárt ügyéről, az OEE 130 éve felépült és 1886. augusztus 1-én birtokba vett, majd 1886. december 12-én ünnepélyes közgyűlésen avatott Budapest, V. kerület, Alkotmány utca 6. szám alatti székházának ügyéről szól.

Szeretném, ha mindnyájan tudnánk erről a kötetről, mert óriási jelentőséggel bír a következők miatt. Egyrészt azért, mert ez egy valóban egyedülálló iratgyűjtemény!

A kötet tartalmazza a székház telkének megvételével, az építésével, korabeli telekkönyvbe történő tulajdonjog bejegyzésével (az akkor hatályos telekkönyv vezetési szabályokat előíró jogszabály, a „RENDTARTÁS” szerinti szakszóval: bekebelezés) kapcsolatos egyes iratokat, majd az épület 1949. február 20-tól folyamatosan bekövetkező állami szervek részére történő igénybevételi KÖZELBIZ (Közületeket Elhelyező Bizottság) végzéseit és az 1953. február 5-i Fővárosi Tanács VB államosításáról szóló ügyiratszám nélküli határozatán túl, a megkísérelt visszavételi kezdeményezések iratait egészen a visszavétel ügyében indult és a Legfelsőbb Bíróságon 2002. július 3-i Pf.I.25.638/200/4. számú a Fővárosi Bíróság 4.P.22.650/1999/12. számú az OEE kereseti kérelmét elutasító ítéletét helybenhagyó ítéletét is, összesen több mint hetven db. írományt, iratot, feljegyzést és levelezést.

Másrészt azért, mert olyan több évtizedes eseménysor jelenítődik meg bennük, ami ebben az ügyben részletesen dokumentálja a két főszereplő, az államhatalom képviselőinek és az egyesületnek az ügyben tanúsított viselkedését is!

A székház államosítással történő elvételét sokszor emlegetjük úgy, mint egy olyan probléma forrását, amellyel az egyesület elvesztette anyagi függetlenségének utolsó bázisát is. Biztosan

sok igazság van ebben a megállapításban, bár nem feltétlen helytálló, hiszen egy meglévő ingatlan hasznosítása sem mindig hoz akkora jövedelmet, mint szeretnénk vagy várhatnánk tőle.

De valami igen fontosat is hordoz még ez a több évtizednyi iratokban rögzült történelem, szerintem ez magának a függetlenségünknek a kifejeződése, annak, hogy nem nyugszunk bele soha a minket ért igazságtalanságba, nem mondunk le a közösségünk által épített székházunkról. Azért is óriási jelentőséggel bírnak az iratok, mert a közösségünket arról az oldaláról is bemutatja, hogy milyen sokan, mekkora bátorsággal és milyen nagy lelkesedéssel vettek részt eddig is ebben a munkában, tehát dokumentálódik az is, hogy az OEE valóban egy igazi közösség!

A fenti kitérő után tekintsünk bele, néhány dokumentum bemutatását is felhasználva, a székházunk történetébe.

Az Ungarischer Forstverein 1851. június 30-i Esztergom Fürdő Szállóban történt megalakulását követően, Pozsonyban volt a székhelye (1862-től a neve Magyar Erdész-Egylet, szakfolyóirata ettől kezdve kétnyelvű). A Magyar Erdész-Egylet 1866. december 9-i rendkívüli közgyűlésén Divald Adolf indítványozta, hogy a székhely Pozsonyból Pestre költöztessék. Ennek végrehajtása 1867 márciusában történt meg, a székhely a titkári hivatal kialakítása után Pozsonyból a Budai várba költözött. Innét tíz év elmúltával továbbköltözött egy újabb bérleménybe 1876 novemberétől a Pesten lévő Hold utca 21. szám alatti ház második emeletén kapott elhelyezést.

Az OEE vagyoni helyzete 1883-ra érte el azt a szintet, hogy saját székház építésére gondolhasson. 1884. szeptember 15-én tartották Pécsen azt a közgyűlést, mely az előterjesztők javaslatát a telekvásárlásra és az azon létesítendő épület tervezetére jóváhagyta.

A Budapest Fővárosi Tanácshoz fordultak kérésükkel és kezdeményezték a főváros tulajdonában álló, a Lipótváros Honvéd és

Alkotmány utca sarkán álló 1030 hrsz-ú 231,22 m²-es nagyságú városi telek megvételét. 1884. november 12-ikén 732. ügyszámon tárgyalta a Közgyűlés az egyesület kérését és úgy döntött, hogy négyzetötenként 50 forint árban átengedi az egyesület tulajdonába a telket, lényeges feltételként kikötve, hogy a birtokbavételtől számított három éven belül az egyesület a környék díszére szolgáló 3 emeletes házzal a telket beépíteni köteles, majd erről a 732./1884. közgyűlési számú határozatában az egyesületet értesítette.

Az építési tervek elkészítésével Czigler Győző építész a Műegyetem tanárát bízták meg, akinek számos neves középület terve valósult meg Budapesten, pl. a Hold utcai vásárcsarnok épülete, a Rózsák terén lévő görög-katolikus templom, a Műegyetem fizikai és kémiai épületei stb. Czigler később megbízást kapott a kivitelezés felügyeletére és a megvalósításra is, a

A régi székház madártávlatból

rábízott tervezési és kivitelezési munkákat határidőben és kiváloan elvégezte.

Az épületbe költözés 1886. augusztus 1-vel kezdődött, a teljes birtokbavételre 1886. augusztus 12-én került sor, majd 1886. december 12-én ünnepélyes közgyűlés keretében megtörtént a székház avatása. Megemlékező cikkében (Erdészeti Lapok CXXXVII. évf. 6. szám, 2002. június) Riedl Gyula így ír a felépült székházról:

„1885. május 3-án megalakul az Építési Bizottság Tisza Lajos elnökletével, tagjai Bedő Albert és Lutzenbacher Pál, a bizottság jegyzője Horváth Sándor egyesületi titkár.

Az épületben a földszinten és az első emeleten lakásokat alakítottak ki, a második emeleten voltak az irodahelyiségek, a közgyűlési terem, a tanácsterem, a titkár; az alelnökök, az adminisztráció, a könyvtár és olvasó, valamint az Erdészeti Lapok szerkesztőségének helyiségei. A harmadik emeleten vendégszobákat alakítottak ki. A lakásokból három szolgálati lakás volt; a földszinten a gondnoki, az első emeleten a titkári, a második emeleten az altiszti lakás. A 19 lakásban 1942-ben 61 lakó volt. Az épületben összesen 151 helyiséget alakítottak ki.

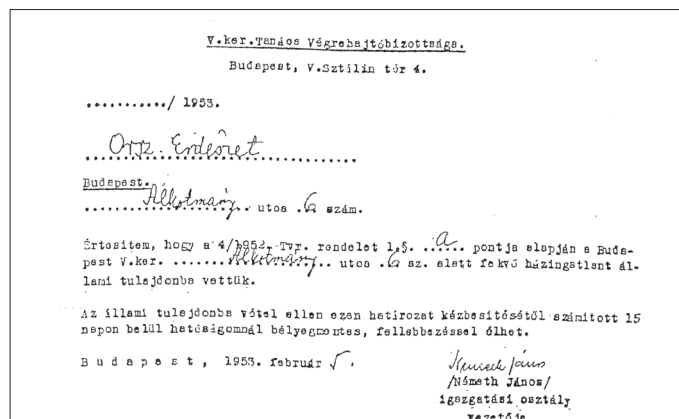
Ez a ház volt kohója az erdők és a természet védelméről szóló 1935. évi IV. törvény előkészítésének, a végrehajtás munkájában való részvételnek. Itt tett váratlanul látogatást 1888. február 12-én Rudolf trónörökös és február 28-án váltotta be meglátogatási ígéretét I. Ferenc József, aki szobáról-szobára járva gyönyörködött az agancsokban, gyűjteményekben és hallgatta meg a vendéglátók tájékoztatását az egyesületi munkáról. E házban élt és halt meg az erdészek legnagyobbika, Bedő Albert, akit 1918. október 23-án lépcsőházi ravataláról szállítottak, a háromszéki Kálnokra; gyászolta az I. és II. világháborúban hősi halált halt tagjait, – sokszor lengett a fekete zászló az épület homlokzatán.”

Az épület padlasterét 1944-ben ért bombatalálaton kívül súlyosabb második világháborús kár nem érte. 1948 márciusában pedig már itt tartotta zászlobontó közgyűlését az egyesület. Már ekkor félő volt, sejteni lehetett, hogy az épület áldozatul esik az államosításnak.

Az elvétel gyakorlatához tartozott a 40-es évek végén, 50-es évek elején, hogy először ezeket az irodaház-lakóház jellegű épületeket különböző kormányzati szervek részére ún. véghatározatokkal (nem fellebbezhető végzésekkel) kormányzati, központi szervek részére igénybe vetették a KÖZELBIZ (Közületeket Elhelyező Bizottság) révén, emiatt az egyesületnek is ki kellett költöznie a KÖZELBIZ által megadott épületekbe az előírt határidőre. Így először a TERVHIVATAL, majd a Külkereskedelmi Minisztérium részére kellett fokozatosan átadni előbb részlegesen majd a teljes épületet, bérleti díj fizetésére szóló szerződési kötelezettséggel (amit aztán egyik szerv sem fizetett meg az OEE-nek). Ezek a KÖZELBIZ-es döntések egyébként egy kis, fél A4-es ív terjedelmű előstencilezett formanyomtatványra íródtak igen gyenge minőségű papírra, sőt az államosítás iratai is hasonló „igényességről” tanúskodnak.

Ezt követte az államosítás az 1952. évi 4. számú törvényerejű rendelet 1. § (1) bekezdés a) pontja alapján. Erről viszont tudni kell, hogy a rendelet 4. §-a szerint, az OEE-t, mint a dolgozók társadalmi szervezetét az államosítás alól mentesíteni kellett volna.

Az OEE akkori vezetősége természetesen a szűkös lehetőségekhez mérten próbálta már előre kivédeni az államosítás veszélyét, szerződést kötött a Külkereskedelmi Minisztériummal (4. ábra), mint kijelölt bérlővel, hogy elengedi a bérleti díj fizetését, ennek megfelelően a minisztérium eljár annak érdekében, hogy

az ingatlant ne vonják államosítási eljárás alá, ezt az ígéretét a később bekövetkezettek szerint a minisztérium nem tartotta meg.

Az államosítási eljárás első körben ezt a belvárosi ingatlant nem érintette. Erről tanúskodik az a jegyzék, mely szerint több más ingatlannal együtt pótlapon került sor az államosítási jegyzékbe vételre. Az V. Ker. Tanács VB államosításról szóló döntését az OEE megfellebbezte, amit aztán senki nem bíralt el, a fellebbezést úgy észrevételezték, hogy azt egyetlen szóval jelezték a jegyzék 9. oszlopában lévő felszólamlást jelző igen megjelöléssel.

Végül a telekkönyvi bejegyzéshez szükséges illetékes járásbíró, mint telekkönyvi hatóság, végzése is megszületett, melyről az egyesületet határidőben nem értesítették, emiatt ellene fellebbezni sem tudott. Az eljárás végeredményeként pedig a telekkönyvekben történő állami tulajdonba vétel (bekebelezés az állam javára) átvételre került.

A dokumentumok közt szereplő V. Ker. Tanács VB. – iktatószám nélküli – államosításról szóló döntése kiemelt figyelmet érdemel!

Ezt az előstencilezett formanyomtatványt ugyanis két különböző személy töltötte ki. Más személy volt az, aki a fejlécben kitöltötte az ingatlan tulajdonosa részére fenntartott kipontozott részt, és másvalaki töltötte ki az összes többi kitöltendő rovatot.

A fejlécben a tulajdonosnál az szerepel, hogy „**Orsz. Erdészeti**”, meglehetősen nehézkes írással. Igen figyelemre méltó egyrészt az, ahogy az „Erdészeti” szóban az „é” betűt pl. a francia nyelvben szokásos grafémával írta az ismeretlen kitöltő, ilyen hangjelölés a magyar nyelvben, az „ABC”-ben, nem használatos. Másrészt igen érdekes dolog az is, hogy helytelen a tulajdonos megjelölése, ilyen nevű tulajdonosa nem volt soha az ingatlan, ugyanis a rovat kitöltője nem írta ki teljesen az „**ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET**” tulajdonosi nevet, hanem elhagyta az „Egyesület” szót, az „Országos Erdészeti” szövegrészt pedig rövidítette. Véltetőleg tehát arról van szó, hogy az illető nem ismerte kellően a magyar nyelvben használatos latin „ABC” írásjeleit, és el kellett neki magyarázni, hogyan kell, vagy kellene leírnia, végül így sikerült neki. A hivatali döntés többi részét egy bizonyos Németh János nevű illető, az igazgatási osztály vezetője töltötte ki, iskolázott jól olvasható formás írással, de az egyértelmű, hogy a döntés csak névleg az övé. *Mindezenre egy tény, ennek az ismeretlen magyarul írni kevésbé tudó embernek a döntése maradt érvényben, s az ő döntését oly mértékben tiszteletben tartották az államosítási eljárásban részt vevő hivatalnokok, hogy az államosításról szóló tanácsi pótgjegyzékbe is ez a hibásan írt rövidített „Orsz. Erdészeti” tulajdonosi elnevezés került!* A véglegesen államosított ingatlanokról szóló

jegyzékben később ez a téves tulajdonosi elnevezés javításra került (de itt is hibásan!) „Országos Erdészeti Szövetség” elnevezésre. Végezetül bejegyzésre került a telekkönyvbe is a járásbírói végzés. (Megjegyzendő, hogy az 1952. évi 4. számú Tvr. végrehajtására kiadott 14/1952. (II.17.) M. T. számú rendelet kifejezetten az 1952. évet jelöli ki az államosítás végrehajtására és napra pontos határnapokban megadja, hogy az államosítás egyes lépéseinek milyen sorrendben kell történnie, viszont a pótgjegyzékbe vételek miatt az OEE székház esetében ez már 1953-ra tolódik át, ezért az eljárás sorrendje is „borul”, a kötelező jegyzék kifüggesztések – ha voltak – és határnapok pedig a jogszabályt olvasó számára ellenőrizhetetlen időpontokra tevődtek a rendeletben foglaltakhoz képest.)

Az államosítást követően az egyesület további kísérleteket is tett a székháza visszavételére még a szocialista időkben, ezek közt is vannak dokumentált próbálkozások. Az egyetlen siker ebből az időszakból a birtokbavétel 100. évfordulóján a Honvéd utca felőli homlokzaton elhelyezett emléktábla. Nem lebecsülendő, igen jelentős értékkel bír, hiszen így is tudtára adtuk, adjuk legalább a konkrétan ott az épületben dolgozóknak, a járókelőknek, hogy miért is áll ott ez az épület, ki volt az építtetője és tulajdonosa.

A rendszerváltozás hajnalán újabb kezdeményezések, próbálkozások születtek a visszavétel ügyében, de sajnos ezek is kudarcot vallottak. Így jutott el a 90'-es évek derekára az OEE ahhoz a döntéshez, hogy megpróbál peres úton érvényt szerezni jogos igényének. Székház Bizottság alakult, és komoly előkészítési munkák után perre vitték a székház ügyét.

A Fővárosi Bíróság a 4.P.22.650/1999/12. számú 2000. április 4-i ítélete a keresetünket elutasította.

Az OEE megfellebbezte a Legfelsőbb Bíróságon (LB) a fenti ítéletet, de a fellebbezés során az LB a Pf.I.25.638/2000/4. számú 2002. július 3-i ítélete az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

Idézet az LB ítéletének indokolásából:

„Mindezekből következően a bíróságnak nincs hatásköre arra, hogy a felperes által sérelmezett állami tulajdonba vétel jogszerűségét felülvizsgálja, így nincs alap arra, hogy az állam jogszerzésére vonatkozó ingatlan-nyilvántartási bejegyzés érvénytelenségét megállapítva elrendelje annak törlését és a felperesi jogelőd tulajdonjogának visszaállítását, illetve a felperes tulajdonszerzésének megállapítását.”

A kissé hosszúra sikeredett történetet összefoglalva: A Legfelsőbb Bíróság döntése után is a jelenlegi jogi helyzet tehát az, hogy ma is egy vélhetőleg nem magyar ember által – a szovjet mintát maximálisan utánozó – az államosításról egyébként jogszerűtlenül hozott és mélységesen igazságtalan döntés van érvényben, aminek az igazságos rendezése mindenképpen indokolt és időszerű!

Az igazságtalan döntések sorozatának helyrehozatalára talán most kínálkozik a leginkább esély, részben annak okán is, hogy a kormány egy tavaly év végi határozatában döntött többek közt az említett Alkotmány utcai székházból a Gazdasági Minisztérium

Budai Várba történő költöztetéséről. A székházat is érintően a Belügyminisztérium és a Nemzetgazdasági Minisztérium budai Várnegyedben történő elhelyezésével kapcsolatos intézkedésekről szóló 1837/2015. (XI. 24.) Korm. határozat (továbbiakban: Határozat) 1. pontja b) alpontja szerint, „a Kormány a budai Várnegyed történelmileg hiteles helyreállítása és megújítása keretében, a Várnegyedben található, a kulturális és történelmi örökség részét képező épületek eredeti állapotát és történelmi funkcióját helyreállítva, a Nemzeti Hauszmann-tervben foglaltakkal összhangban egyetért azzal, hogy a Nemzetgazdasági Minisztérium a Budapest I. kerület, Szentháromság tér 6. szám alatti ingatlanban kerüljön elhelyezésre.

Felelős: a b) alpont tekintetében a nemzetgazdasági miniszter a Miniszterelnökséget vezető miniszter bevonásával

Határidő: 2017. december 31.”

Az LB ítélete után a jelenlegi helyzetre tekintettel egy dolgot remélhetünk, és ezért is adtam a cikk címében az „Epilógus tervezet» elnevezést, ugyanis, ha peres úton nem, de jogszabállyal, erre alkotott törvény alkotásával is visszaadható az OEE részére a jogos tulajdona!

Az államosítás idejénél maradvány emlékeztetőként említeném meg a korra jellemző egyik jogszabályt, a szerzetesrendek működési engedélyéről szóló 1950. évi 34. számú törvényerejű rendeletet, ami a magyar történelemben több évszázadon át a hazát szolgáló rendek működését összesen 4 (!) paragrafusban szinte 100 százalékban megszüntette, ugyanazzal a lakonikus rövidelességgel, ahogy a székházat előbb igénybe, majd állami tulajdonba vették.

A jogszabálynak tehát nem kéne hosszúnak lennie, hiszen a korabeli államosításokról, elvételekről hozott döntések sem voltak éppen bőbeszédűek.

A jogszabálynak tehát nem kéne hosszúnak lennie, hiszen a korabeli államosításokról, elvételekről hozott döntések sem voltak éppen bőbeszédűek.

Ahogy az „OEE SZÉKHÁZ PER 2000-2002” című kötet dokumentumaiból is kitérünk ennek a történetnek rengeteg „szerzője” van. A kötet epilógusa hiányzik, s a jó befejezéshez én úgy gondolom most rajtunk kívül a jogszabályalkotóknak is hozzá kell tudni járulni, mert ez a székház ügy megoldásra váró közös ügyünk, jól is csak közösen oldhatjuk meg.

Amit, és ami alapján minden erdész és egyesületi tag tehet ezért az ügyért, azt dr. Czerny Károly erdőmérnök kollégánk fogalmazta meg talán legjobban az egyesületen belül megalakult «Székház Bizottság» elnökeként tett összefoglaló jelentésének 8. pontjában, amiben minden tagtársat feljogosít ennek a feladatnak bármilyen segítség nyújtásával történő támogatására. De ugyanígy Riedl Gyula már idézett cikkének záró sorai is feljogosítanak, sőt köteleznek mindnyájunkat erre:

„Nekünk pedig ez a ház nem hideg kő és téglátömege. Ezt a házat 1884. szeptember 15-én a Pécsi Közgyűlés létesítette, több száz magyar erdész és erdészbarát szíve melege hordta össze. Kötelességünk megőrizni ezt a meleget, reménykedve az igazság győzelmében, a majdani visszatérésben.”

Budapest, 2016. augusztus 5.

Schweighardt Ottó

Az 1956-os forradalom az OEF-en

Híradónk októberi számában „1956 és az erdészet” címmel a forradalom 60. évfordulója alkalmából írt cikkemben arra igyekeztem felhívni a figyelmet, hogy szakmánkban (is) mennyire feltáratlan az állami erdőgazdálkodás területén végbement események története, beleértve a forradalom leverését követő megtorlás időszakát is.

Jelenlegi írásomban annak – legalább részben – megvilágításához igyekszem hozzájárulni néhány gyér, többségében talán kevésbé ismert adat közreadásával, hogy kik voltak az „események” főszereplői az erdészet korabeli irányítási-igazgatási centrumában: az Országos Erdészeti Főigazgatóságon (OEF).

Kissé haboztam a cikk megírása előtt, hogy szabad-e már ezeket az adatokat nyilvánosan tárgyalni, mivel konkrét neveket kell megemlíteni a „barikád” mindkét oldaláról. Egyrészt tudom, hogy a társadalom még ma is megosztott ebben a témában is, másrészt pedig kialakult az a hallgatólagos elv, hogy mindenkinek joga van úgy értékelnie a történelmet, ahogyan megélte.

S távol áll tőlem a szándék, hogy bárkinek az érzékenységet akár a legcsekélyebb mértékben is megsértsem; a személyiségi jogokat még kevésbé. Nyolcvanöt éves koromra gondolva azonban, úgy vélem, hogy talán nem szabad az általam ismert adatokat is végleg eltemetni.

Előrebocsátom azt is, hogy az írás során az ősi elv vezetett: „Sine ira et studio”, vagyis „harag és részrehajlás nélkül”.

1956 októberében spontán módon létrejöttek a társadalom forradalmi öngazgatási szerveződései „forradalmi bizottság” és hasonló elnevezésekkel, közöttük már munkástanácsok is. A szovjet katonai intervenció és a Kádár-kormány hatalomra kerülése után azonnal megkezdődött a forradalmi indulatok óvatos levezetése, a hatalom által készített csatornába terelése.

A kormány a munkástanácsok működéséről 2/1956./XI.16./ Korm. számú rendeletével azt nyilvánította ki, hogy az üzemek munkásönkormányzatát a munkástanácsok útján látja megvalósulónak. November 24-én pedig már meg is jelent az erről szóló 1956/25. számú törvényerejű rendelet is.

Ezt a tvr-t szakmai folyóiratunk, „Az Erdő” is közölte 1956. decemberi

számában. Az OEF hivatalos közlönye, az „Erdészeti Értesítő” (a továbbiakban: „Erd.Ért.”) III. évf. 40. száma (1956. november 30., 254-255. oldal) pedig „tájékoztató”-t fűzött a rendelethez, s egyúttal el is rendelte az ott meghatározott vállalati kör számára a munkástanácsok megválasztását. S néhány szempontot, illetve utasítást is adott azok működéséhez.

Az „i”-re a pontot a 17/1956.(XII. 8.) Korm. számú határozat tette fel „a forradalmi bizottságok és más hasonló elnevezésű szervek megszüntetéséről”. Mégpedig azonnali hatállyal, s egyúttal felszólítva az eltávolított vezetőket a szolgálati helyükre történő haladéktalan visszatérésre.

Balassa Gyula

„Imponáló” volt tehát az a gyorsaság, amellyel a Kádár-kormány a forradalom eufórikus napjaiban valóban spontán módon létrejött forradalmi szervezeteket felszámolta és helyükbe a saját, már jól kézben tartott, szorosan ellenőrzött szervezeteit helyezte. Hiszen az erről szóló jogszabály-sorozat első és utolsó dátuma között még egy hónap sem telt el (XI. 16.–XII. 8.).

A kádári hatalom megszilárdulásával párhuzamosan a munkástanácsokkal kapcsolatos politikai retorika is egyre halált. Mígnem azután az „Erd.Ért.” 1957. november 29-i 47-48. száma is közölte a Népköztársaság Elnöki Tanácsának 1957. évi 63. számú törvényerejű rendeletét (234. o.). Ennek első és egyben egyetlen

Benedek Attila

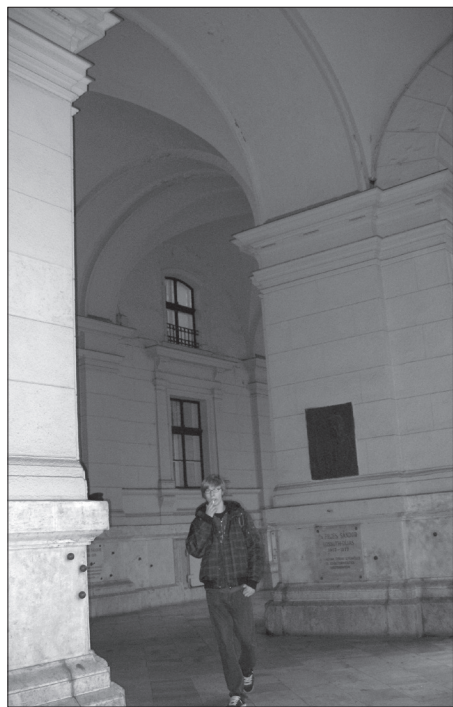
érdemi paragrafusa kimondta: „A munkástanácsokról szóló 1956. évi 25. számú törvényerejű rendelet hatályát veszti.”

Bevégeztetett! (Jellemző, hogy még ekkor sem írták ki „kerek perec” a munkástanácsok megszüntetését.)

A mi történetünk ennek a sok emberi drámát magába rejtő folyamatnak az elejére esik. Dátumszerű pontossággal nem tudjuk, de feltehetően az október 23.–november 4. közötti napokban az OEF-en is megalakult a forradalmi bizottság (a továbbiakban röviden: fb.). Mégpedig a következő személyi összetételben: elnök – Bobok László. A tagok: Bakkay László, Csik Benedek, Danszky István, Dobozy László, Dombováry és Kelényi

Riedl Gyula

Árkádsor golyónyomokkal

(a keresztnévük nem ismert), v. Héder István, Kocsmár Ferenc, Koós Endre, Kozma Béla, Lonkay János, Papp László, Pásztor László, Riedl Gyula, Sali Emil, Szombathelyi Ervin, Tikos Jenő.

A választási eljárásba bevont, de az esemény idején nem főigazgatósági dolgozók a következők voltak: Asbóth Béla, Czédly Béla, Fritsch Antal, Galambos Gáspár, Jakucs Pál, Lány Géza, Lengyel György, Luncz Géza, Palkó László, Salamon Marian, Szász Tibor.

A megválasztott Forradalmi Bizottság azután leváltotta állásából a következő vezető állású személyeket: Tömpe István főigazgató, Keresztesi Béla és Mosonyi István főigazgató-helyettes, Benedek Attila, Fila József és Strobl Kálmán fősztályvezető, Horváth István fősztályvezető-helyettes, Palócz József osztályvezető, Tóth Ödön személyzeti osztályvezető, Imreh János főkönyvelő-ség-vezető.

A leváltásokra a javaslatot Török László erdőmérnök, az OEF Faipari Fősztályának fiatal osztályvezetője terjesztette elő.

A leváltott személyek helyébe a következők kerültek kinevezésre: Barlai Ervin főigazgató, Bobok László és Salamon Marian főigazgató-helyettes, Riedl Gyula és Török László fősztályvezető, Fritsch Antal és Szarkássy László osztályvezető.

Végül soron a rendelkezésre álló források a következő személyeket emelik ki, mint akik „különösen kompromittáltak

magukat az ellenforradalmi eseményekben”: Asbóth Béla, Balogh József, Bobok László, Fritsch Antal, Galambos Gáspár, Kozma Béla, Lengyel György, Pásztor László, Riedl Gyula, Salamon Marian, Tikos Jenő, Török László.

Ami a „barikád” másik — mondjuk úgy: keleti — oldalát illeti, az „Erd.Ért.” 1957. évi 194. oldalán hosszú névsor olvasható azokról, akiket az akkori Alkotmány Ünnepe /augusztus 20-a/ alkalmából a Népköztársaság Elnöki Tanácsa a „Szocialista Munkáért Érdemérem” kitüntetésben részesített, úgymond „az ellenforradalom alatt tanúsított magatartásuk és a termelésben elért jó eredményeik alapján”.

A névsorban ez OEF dolgozói közül a következő nevek szerepelnek: Keresztesi Béla és Mosonyi István, az OEF vezetőjének helyettesei, Strobl Kálmán fősztályvezető, Takács József, Kántor János és Horváth István fősztályvezető-helyettesek, Tóth Ödön osztályvezető, Adamkó József és Pásztor József osztályvezető-helyettesek.

Érdekessége az említett személyi mozgásoknak, hogy az OEF élén állt három vezető: a külföldről november 7-én hazatért és azonnal dr. Münnich Ferenc első helyettesévé tett (tehát már csak „papíron” főigazgató) Tömpe Istvánt, valamint két helyettesét, az említett 17/1956./XII.8./ Korm. számú határozat alapján pozíciójába visszatért Keresztesi Bélát és Mosonyi Istvánt a Kádár-kormány a 26/1956./XII.24./ számú határozatával szintén felmentette. Egyidejűleg

Árkádsor '56-os emléktáblával

Az erdészsarok

dr. Balassa Gyula (1903-1974) jogászti miniszterhelyettesi rangban az OEF vezetőjévé, Bobok Lászlót pedig főigazgatói címmel a helyettesévé kinevezte.

Ez az állapot azonban nem tartott sokáig. Az „Erd.Ért.” 1957. március 29-i száma már arról adott hírt (64. oldal), hogy a kormány Bobokot felmentette, Keresztesi Bélát és Mosonyi Istvánt pedig az OEF vezetőjének helyettesévé kinevezte. Az OEF új vezetője Bobok Lászlót a Faipari Kutató Intézet tudományos osztályvezetőjévé kinevezte.

Terjedelmi szempontok miatt most nem tudok kitérni a történet két fontos figurájának: Tömpe István és az őt követő dr. Balassa Gyula főigazgatói szereplésére és annak értékelésére. Ugyanígy az OEP Forradalmi Bizottsága tagjainak egyéni sorsára, annak alakulására, egyenkénti nyomon követésére sem. Talán még egy későbbi írásomban erre is visszatérhetek.

Király Pál

(A dolgozat az OEE Erdőrendezési, Erdészettörténeti Szakosztálya, a Veszprémi, a Veszprémi HM (VERGA ZRT) és a Pápai (Bakonyerdő Zrt) Helyi Csoportja által a Veszprémi Megyei Házban Lasztovicza Jenő teremében 2016. november 3-án az 1956-os forradalom és szabadságharc 60. évfordulója alkalmából tartott emlékülésen elhangzott előadás rövidített változata.)

Magyar erdész a Szaharában

Nyolcvan éve ment végbe a magyar erdészettudomány egyik legérdekesebb eseménye, amely azonban az egész magyar tudománytörténet szempontjából sem mindennapi história: az 1936. évi francia-magyar talajbiológiai Szahara-expedíció.

Ha ezt a kifejezést halljuk: afrikai tudományos expedíció, teherhordó emberek és/vagy állatok hosszú sora jelenik meg gondolatvilágunkban, az oszlop közepén esetleg hordszéken trónoló fehér emberekkel. Ebben az esetben azonban jóval szerényebb méretekről van szó. Két professzorról, egy tudományos munkatársról, egy gépkocsivezetőről és egy tábori mindenesről. Vagyis összesen öt főről.

A két professzor közül az egyik magyar ember volt: dr. Fehér Dániel, a szervezetileg akkor éppen a budapesti műegyetemhez tartozó soproni Erdőmérnöki Kar Erdészeti Növénytani Intézetének vezetője, okl. erdőmérnök.

A további négy ember közül háromnak Károly volt a keresztnéve. Az említett tudományos munkatárs Döme Károly volt, Fehér prof. tanszéki beosztottja, laboráns Sopronban, az expedíció hivatalos vezetője Charles Killian elzászi francia-német volt, s az akkoriban francia gyarmatként létező Algéria fővárosában szintén egyetemi professzor. Charles Leumeau pedig az algíri egyetem 120 lóerős motorral szerelt teherautójának a sofőrje. Ezzel az erős karosszériával megépített Laffly-teherautóval tette meg a kis expedíció a gyakran embert-gépet próbáló 7000 kilométeres utat hol hóban-fagyban, hol 45–50 fokban.

Buzséma Mohamedet, a Szahara középső tájáról származó jól megtermett néger-arab keverék tábori mindenestől „rettenetes fickónak” írja le Fehér professzor.

Az előzmények

Dr. Fehér Dániel 1929-ben Svédországban, egy magányos kis tengeri szigeten levő biológiai állomáson, talajtani kutatásai során került kapcsolatba Killian proffal. Az ismeretségből és a közös érdeklődésből igaz barátság alakult ki a két kitűnő tudós között.

Ott merült fel közöttük a gondolat, hogy fel kellene kutatni az élet határait a sivatagban. Meg kellene tudni, hogy csakugyan teljesen élettelen-e a Szahara nap perzselte, forró, száraz, víztesz földje?

A következő évben Ch. Killian meg is látogatta Fehért Sopronban. Majd pedig egy szerény egyetemi sivatagkutató intézetet hozott létre Észak-Algériában, egy Beni-Ounif nevű településen. S 1934-ben már meg is szervezte első kisebb közös Szahara-expedíciójukat Fehérrel, amelynek eredményeit a párizsi Pasteur Intézet könyvben megjelentette.

Ezen a sikeren felbuzdulva szervezték meg az 1936. évi, nagyobb léptékű expedíciót. Ezt már a Francia Tudományos

Akadémia is hatékonyan támogatta. Az már magyar sors, hogy Fehér prof. egy árva fityinget sem kapott a magyar államtól erre a célra. Csak kis soproni intézetéből vihetett magával ezt-azt az ott rendelkezésére álló eszközökből, így azután kénytelen volt jó mélyen a saját zsebébe nyúlni, ha azt akarta, hogy a nagy álmából valóság legyen.

A felvonulás Soprontól Adrarig

Fehér Dániel 1936. február 18-án utazott el Sopronból Bécsbe, majd onnan vasúton az olasz határ felé vette az irányt. Döme Károly Wiener-Neustadtban csatlakozott hozzá. Ausztrián, Észak-Olaszországon és a francia Riviérán át érkeztek Marseille-be, onnan pedig gőzhajón Algírba. Ott már várta őket Ch. Killian és két társa. Nem sokat szöszmötöltek, hanem még aznap felcsomagoltak a kamionra. S február 25-én reggel hat órakor nekivágtak a Dél felé vezető országútnak.

A professzor leírása alapján rekonstruálni lehet az útvonalat, ám ez nem egészen egyszerű feladat. Az elmúlt nyolcvan év alatt rengeteg változás történt a politikailag mozgalmas északafrikai térségben. A francia gyarmatbirodalom szétesése, a független államok létrejötte során helyenként még a terület-határok is módosultak. S ugyanígy számos helyi elnevezés is, valamint esetenként írásmódjuk is.

A Mascara-Saida-Mécheria útvonal lényegében a mai 6-os számú főút Algériában. Ezen jutottak le a Beni-Ounif nevű kis településre, egy oázisba a marokkói határ

mellett, ahol Killian a már említett sivatagkutató állomást létesítette. Majd tovább Colombo Bechar felé, amit Fehér prof. „a sivatag északi kapujának” nevez.

Itt már valóban megjelent előttük a roppant méretű Szahara „Nyugati-Erg” nevű homoktengere. Az Atlasz-hegység havas esőt, havazást is jelentő tavaszi klímája kezdett ugyancsak melege fordulni. Útjuk az Atlasz-hegység átszelése során sem volt kéjutazásnak nevezhető, de ettől kezdve már az éjjel-nappal tartó megpróbáltatások, sőt szenvedések szakadatlan láncolata volt, e természeti és a társadalmi környezet tényezői miatt.

De nem volt megállás! Robogtak tovább napi 280–300 kilométert megtéve Beni-Abbes-en át Adrar felé (közben túlélve egy tengelytörést is, amelynek a kicserélése egy kamion esetében a Szahara közepén nem egyszerű feladat).

A tulajdonképpeni kutatómunkát itt, Adrarban kezdték meg március 4-én, mivel az expedíció fő céljának a tudományos szempontból feltáratlan Közép- és Dél-Szahara vizsgálatát tartották.

Mit kutattak?

A két biológust már skandináviai megismerkedésük óta az foglalkoztatta, hogy hol vannak a földi élet határai a Földön?

Dr. Fehér Dániel

Az Atlasz hegység egyik völgye

Lehetséges-e az élet bármiféle formája olyan istenverte körülmények között, mint a Szahara szívében, ahol a csaknem merőlegesen tűző Nap iszonyatos erővel égeti-perzseli a pusztát, sivar talajt, a szélben vándorló homokdűnéket és a köves kopárokat; ahol árnyékban is plusz 45–57 fok Celsius a nappali hőmérséklet, csapadék pedig gyakorlatilag nincs négy-öt évig.

Ráadásul a tudósoknak alkalmuk volt olyan speciális talajokat is megkutatni, mint például a legérdekesebb és legritkább nátriummezők – éppen Adrar vidékén –, valamint gipsztalajokat.

A talaj mikrofaunáját és -flóráját nemcsak mikroszkóppal vizsgálták és határozták meg, hanem talajlégzési méréseket is végeztek csaknem mindegyik kutatóhelyen, ami a talajélet létezésének egyik legbiztosabb és megkérdőjelezhetetlen jele.

Természetesen feldolgozták az útvonalukba eső fás és lágyszárú növényzetet is rendszertani szempontból. Döme Károly pedig ozmózis méréseket végzett. Kiterjedt a figyelmük a geológiai és légköri tényezőkre is.

Mai szemmel nézve, elgondolkodtató például Fehér prof. azon megállapítása, hogy a Tidikeit-fennsíkon egykor díszlett kiterjedt Sequoia-erdők pusztulását a klíma váratlan és nagyon gyors megváltozása, melege és szárazra fordulása okozta. A faanyagoknak még korhadásnak indulnia sem volt ideje. A megkövesedett méretes fatörzsek nagy területet borítanak be a fennsíkon.

Azt pedig már régészeti leletek, településmaradványok is bizonyították, hogy a Szahara gyorsabban terjed Dél felé, mintsem gondolnánk. Figyelmük a néprajzra is kiterjedt. A régészeti leletek mellett „én egy kis néprajzi múzeumot vittem magammal” – jegyezte fel hazatérésükről Fehér Dániel. (Vajon mi lett ezeknek a gyűjteményeknek a sorsa halála után?)

Az expedíció eredményeit, azok fontosságát új megvilágításba helyezik a mai klímaváltozási kutatások, továbbá a bolygó kutatás is, az asztrobiológia gyorsan fejlődő tudománya.

A legdélebbi pont: Agadez

Eredetileg az expedíció útjának legdélebbi pontja a tuaregek fővárosa, Tamanrasset lett volna. Fehér prof. azonban megírta, hogy már az utazás elején megfogant benne a gondolat: ha már itt vannak, még délebbre kellene hatolni, túl a vad, 2700–3000 méteres, hatalmas Ahaggar-hegységen, a Szahara déli peremén túl, a füves szavannákig. Ez a táj ma már Niger területéhez tartozik.

Persze, az útitervnek ilyen menet közbeni jelentős módosítása nem volt egyszerű feladat eljárási, engedélyeztetési, diplomáciai szempontból sem, és nem csekély többletköltséget is jelentett.

Az elintézéshez azonban olyan helyről kaptak segítséget, ahonnan nem várták: a hadseregtől. A hadsereg – és az idegenlégió – nagy úr volt a gyarmatokon és Meynier tábornok (In-Sallah-ban) „mindent megoldott”.

Így jutottak le útjuk legdélebbi állomására, Agadez-be, április 7-én. Itt még gyors méréseket végeztek, de egy erős homokvihar ennek végét vetett.

„Ünnepélyes nap volt. Az expedíció fordulópontja. Munkánk túlnyomó részét befejeztük. A Szahara első talajbiológiai átkutatása készen állott!” – jegyezte fel Fehér Dániel. (Bár a Szahara irdatlan méreteire és változatosságára gondolva, ez a sommás megállapítás kissé túlméretezettnek tűnik.)

Hazafelé

A visszautazás észak felé ugyanazon az úton történt, mint odafelé, de csak In-Sallah-ig. Ettől a ponttól kezdve azonban már a mai 1-es főúton haladtak tovább El-Goles–Boghar–Médéa–Blida–Boufarik irányában egyenesen Algírba, ahová április 26-án érkeztek meg.

A befejező műveletek után feloszlott az expedíció. Fehér és Döme május 12-én hajóra szállt és a professzor Párizson–Baselen–Salzburgon keresztül néhány nap múlva hazaérkezett.

„Végre hazajöttem a forrón szeretett magyar szülőföldemre, de (...) tisztán éreztem, hogy a lelkem és a szívem fele a sivatag szabad és égig érő világában maradt.”

„Erdő” az Atlasz hegységben

Epilógus

Dr. Fehér Dániel élményeit és még sok más szaharai információt 1943-ban egy pompás, értékes és olvasmányos könyvben adta közre. 1951-ben megfosztották soproni dékáni címétől és egyetemi katedrájától (de akadémiai intézetigazgató lett ugyanott). 1954-ben a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagjai közé választotta, valamint Kossuth-díjjal tüntették ki.

1955-ben meghalt. Nyughelye sokáig ismeretlen volt, ma is kevesen ismerik.

Nemzetközi hírnevű, iskolateremtő nagy tudós volt. Az Akadémiai Kiadó 1983-ban külön kis kötetet jelentetett meg róla Kecskés Mihály tollából. A Magyar Professzorok Világtanácsának Emlékkermét róla nevezték el.

Ez a megemlékezés saját könyve alapján készült 2015-ben, a Talajok Nemzetközi Évében és a professzor halálának 60. évfordulója alkalmából, de az emlékezős expedíció 80. évfordulóján jelentetjük meg.

Király Pál

Illisz László:

Adventi gondolatok

Én az erdőben érzem leginkább azt, hogy körülvesz Isten.

A fák koronája között átzúgó szél olyan, mint egy végtelen, mindent betöltő sóhajlás, a Szentlélek borzongató áradása.

És persze lenyűgöz a rend, az, hogy az erdőben mindennek és mindenkinek helye van, a lábam alatt zörgő avarnak láthatatlan teremtmények örülnek, annak pedig én örülök, ami látható. Soha nem éreztem még úgy, hogy véletlen az, ami velem az erdőben történik.

Mindig úgy indulok el a hegyre, hogy egész biztosan nem térek haza üres kézzel – vagyis inkább lélekkel. A megtalált gomba, az érett som igazi élmény a testnek, de a megtalálás adománya már inkább a lélek tápláléka, nélkülözhetetlen eledel, ami erőt ad ahhoz, hogy elviseljem a hétköznapi minden nyűgét.

Néha nehéz eldönteni, hogy én találok rá valamire, vagy a valami talál rám.

Nemrégiben egy tuskón üldögéltem, Hunor kutyámmal mohón szívtuk magunkba a késő őszi lélekkonzerváló, utolsó napsütését. Én inkább csak bambultam, de a vizsla mindig figyel, emelkedő fülei, irányba feszülő teste jelezte nekem, hogy merre kell néznem.

Alig hűs lépésnyire tőlünk, katonás rendben muflonok ballagtak a tisztás felől a fák közé. Tizenegyen voltak, nekünk jó szelünk volt, nem vettek észre, nyugodtan mentek a maguk útján, egy vén kos után. A kutya egyre csak feszült, de hallgatott, én pedig megbűvölve néztem a muflonokat, s igyekeztem agyamba vésni a képet, ami talán csak itt, csak most, és csak nekem – egyetlenegyszer.

Aztán az egyik állat megtorpant, merően rám nézett, tekintetünk találkozott. Vártam, hogy ebben a pillanatban elugranak, s hanyatt-homlok becsörtetnek a sűrűbe.

De nem így történt. Nyugodtan, a félelem legkisebb jele nélkül ballagtak tovább.

Éreztem, hogy egy hosszú pillanatra részem lehettem az erdő rendjének. Szembe nézhettem a muflonnak.

Az Úr teremtmő ujjával ívet húzott ketőnk közé.

(Elhangzott a Kossuth Rádióban 2016. november 29-én.)

Kitüntetés

Az Erdészeti és Faipari Dolgozók Szakszervezetének Elnöksége javaslatára 2016-ban az EFDSZ emlékérmét Ecsegi Istvánnénak, a Északerdő Zrt volt VSZB titkárnak, a szakszervezet korábbi elnökségi tagjának ítelték.

A kitüntetett 1957. június 17-én Miskolcon született. Általános iskola után a miskolci Földes Ferenc Gimnázium biológia tagozatán érettségizett 1975-ben.

Érettségi után kezdett dolgozni az akkori Borsodi Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaságnál. Munka mellett végezte el a faipari szakközépiskolát, és 1981-ben faipari technikus minősítő vizsgát tett. Az erdőgazdaságnál közel 20 évig a faipar kereskedelmével foglalkozott, és 1993-ban felsőfokú külkereskedelmi áruforgalmi szakvizsgát tett.

A BEFAG-nál és a későbbi jogutód-nál, az Északerdő Zrt.-nél közel 40 évet dolgozott különböző területeken. 2015. május 31-én a Számvetési és Pénzgazdálkodási Osztálytól vonult nyugdíjba.

A szakszervezethez 1975. szeptember 1-én csatlakozott. 1988-tól a vállalati szakszervezeti bizottság Ifjúsági és növekedési felelőse volt, majd 1993-tól, mint VSZB elnök, 2008 decemberétől 2015 májusáig VSZB titkárként tevékenykedett. 2009–2016 májusáig az Erdészeti és Faipari Dolgozók Szakszervezetének elnökségi tagja volt.

Elhunyt Barta László

Az Erdészeti és Faipari Dolgozók Szakszervezetének korábbi elnöke Füzesabonyban született 1951-ben. 1971-ben került az akkori Mátra-Nyugatbükk Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság gépjárvitő üzemébe. 1975-ben gépésztechnikusi oklevelet

szerezett. 1978-ban felsőfokú munkaügyi tanfolyamot, majd egyéves szakszervezeti vezetőképző iskolát végzett és erdőgazdasága szakszervezeti bizottságának függetlenített munkatársa lett.

1987-ben megválasztották a VSZB főállású titkárnak, és ezt a munkakört látta el 2009 tavaszán rokkantnyugdíjas-ként történt visszavonulásáig.

1989-ben választották meg az akkor még a MEDOSz Szövetséghez tartozó Erdészeti Dolgozók Szakszervezetének elnökévé, és ezt a funkciót folytatta szakszervezetünk függetlenné válása után is egészen 2009-ig.

2016. december 3-án Egerben, a Lajosvárosi temetőben Schmotzer András, az Egererdő Zrt. korábbi vezérigazgatója búcsúztatta az elhunytat.

Elhunyt Mollayné Madas Gabriella

Életének 95. évében, 2016. november 19-én, Sopronban, csendesesen elhunyt dr. Mollay Jánosné, sz. Madas (Muck) Gabriella gyémánt okleveles erdőmérnök.

Égész élete és szakmai pályafutása Sopronhoz, a soproni erdőkhöz kötődött. Huzamos ideig volt a vezetője a Tanulmányi Állami Erdőgazdaság hegyvidéki

erdészetének. Aktív közéleti tevékenységet fejtett ki az Országos Erdészeti Egyesületben, tagja volt az Erdők a Közjóért Szakosztálynak, egyik kezdeményezője és szervezője volt az Erdésznők Országos Találkozásának és az első szervezője a Muzsikál az erdő rendezvényeknek. Édesapja, András és László bátyja is erdőmérnök volt.

Széles körű résztvétől kísérve 2016. december 9-én, a soproni Szent Mihály temetőben helyezték végső nyugalomra a református egyház szertartása szerint.

Meghalt Soós Gyula erdőmérnök

Soós Gyula erdőmérnök, a Debreceni Erdőfelügyelőség Kaán Károly és Rimler Pál emlékéremmel kitüntetett nyugalmazott igazgatója súlyos betegség következtében december 7-én elhunyt.

2016. december 15-én (csütörtökön) 14 óra 30 perckor búcsúztatják Debrecenben, a Köztemető 1. sz. ravatalozójában.

Szlovákiai tanulmányúton jártak

Ágazati Párbeszéd Bizottság kezdeményezésének köszönhetően szakszervezetünk tanulmányutat szervezhetett Szlovákiába, mint olyan országba, amely a szervezett nemzetközi szakmai párbeszédnek – az EFDSz-szel együtt – részese. A csoport EFDSz tisztségviselőkből és tagokból állt, s az út három napos volt.

A tanulmányút első napja Egertől Breznóig tartott. Másnap a Breznótól délre fekvő Feketebalog városkába utaztak. Itt van a Lesy SR 23 tagvállalata közül a 14. számú Feketebalogi Erdészet központja

(Lesy SR s.p.CB). Itt a vállalat igazgatója, Miroslav Pepich erdőmérnök munkatársával fogadta a csoportot. A kölcsönös üdvözlések után két előadás hangzott el. Az igazgató szavaiból kiviláglott, hogy ez az állami erdőgazdasági vállalat milyen nagy gondot fordít az ún. PR-munkára. Vagyis az erdő, az erdőgazdálkodás, az erdész munkájának a közönség számára történő bemutatására.

Az előadásokat követően az erdőgazdasági vállalat által a Vidra-völgyben kialakított erdei skanzenhez utaztak. Az erdei bemutatóhely létesítéséhez az ihletet a Szilvásváradai Erdei Múzeumból merítették és több tekintetben annak a mintáját is követték.

A skanzen-látogatás után a Szlovák Faipari, Erdészeti és Vízügyi Dolgozók Szakszervezete nemrég megválasztott új elnöke, JUDr. Vlasta Szabová phd. asszony Pozsonyból Besztercebányára utazott azért, hogy szakszervezetünk vezetőségével a személyes kapcsolatot felvegye.

A szlovák delegációt az Elnök Asszony mellett ing. Jozef Minarik, a szlovák szakszervezet erdészeti szekciójának elnöke, ing. Frantisek Fodor, a Lesy SR s.p. BB vezérigazgatóságán működő szakszervezeti bizottság elnöke, ing. Robert Stasko a szakszervezet munkavédelmi főfelügyelője és ing. Ján Sárík, a Slovenska Lupca-i szervezet elnöke alkotta.

A magyar delegáció tagja volt Dudás Péter elnök, Ivádi László alelnök, Górász László főtitkár és dr. Király Pál.

A tanulmányút harmadik napján az Alacsony-Táttra 2024 méter magas Chopok-csúcsára készültek, de az időjárás közbeszólt.

(A tanulmányútról szóló részletes beszámolót lapunk márciusi számában olvashatják.)

Minimálbér 2017

November 22-én megszületett a megállapodás a kormány, valamint a munkaadói és a munkavállalói érdekképviseltek megbízottai között a 2017. évi minimálbérrel és a garantált bérminimumról, de már a 2018-as esztendőre is előretekintve, a következők szerint.

A bruttó minimálbér a 2016. évi 111 ezer forintból + 15 százalékos emeléssel 2017-ben 127 500 forintra, majd egy év múlva újabb 8 százalékos emeléssel 2018-ban 138 ezer forintra emelkedik.

A garantált szakmai bérminimum a 2016. évi 129 ezer forintból 25 százalékos

emeléssel 2017-ben 161 ezer forintra, majd egy év múlva újabb 12 százalékos emeléssel 2018-ban 180 ezer forintra emelkedik.

Ezzel egyidejűleg a munkáltatói járulék 2017-ben 5 százalékra csökken. 2018-ban pedig további 2 százalékkal.

Lapzártánk idején médiahír volt, hogy a nyugdíjak emelésének átlagos mértéke 2017-ben 1,6 százalék lesz. **K.P.**

A LIGA Szakszervezetek megfelelő alapnak tekinti a minimálbér-emelési javaslatot

Budapest, 2016. november 12. – A LIGA Szakszervezetek megfelelő alapnak tekinti a kormány azon tárgyalási ajánlatát, amely 15 százalékos minimálbér- és 25 százalékos garantált bérminimum-emelést tartalmaz.

Az érdekvédelmi szervezet szombati közleményében azt írta, a 2017-re és 2018-ra tervezett minimálbér-emelésekkel teljesülhet az az évek óta szorgalmazott munkavállalói követelés, hogy a nettó minimálbér érje el a létminimum szintjét.

A LIGA azonban kétségesnek tartja, hogy a munkaadói járulék csökkentésének szándéka maradéktalanul érvényesül a munkabérekben, ezért továbbra is javasolja a munkavállalói járulékok csökkentését, hiszen ez azonnal, közvetlenül és minden munkavállaló esetében béremelkedést eredményez.

Hozzá tették: a nemzetgazdaság szempontjából a legfontosabb cél a munkabérek jelentős emelkedése, amelynek elérésére több út is kínálkozik, ezért a LIGA Szakszervezetek a kormány által benyújtott javaslatokat hajlandó megfontolni és azokról további tárgyalásokat folytatni **(MTI)**

Megállapodott a jövő évi bérekről a kormány a szociális partnerekkel

Budapest, 2016. november 22. - Megállapodott kedden a kormány a szociális partnerekkel a következő két év minimálbéremeléséről és járulékcsoökkentéséről; a nemzetgazdasági miniszter a megállapodásnak köszönhetően gyorsabb gazdasági bővülést vár, a 2,3 százalékos GDP-arányos jövő évi hiányszámon szerinte nem kell változtatni, de ha szükséges a kormány márciusban módosíthatja a költségvetést.

Varga Mihály nemzetgazdasági miniszter a Versenyszféra és a Kormány Állandó Konzultációs Fórumának

(VKF) ülését követően kedden Budapesten bejelentette, jövőre a minimálbér 15 százalékkal, a garantált bérminimum 25 százalékkal nő, a munkáltatói járulékok pedig 5 százalékponttal csökkennek. 2018-ban a minimálbér újabb 8 százalékkal, a bérminimum 12 százalékkal nő és további 2 százalékponttal csökkennek a járulékok. Megállapodtak abban is, ha 2017 első 9 hónapjában a bruttó bérnövekedés meghaladja a 11 százalékot, akkor a kormány kezdeményezni fogja, hogy 2018. január elsejével további 0,5 százalékponttal csökkenjenek a munkáltatói járulékok. Összesen így 2018-ban 2,5 százalékkal csökkenhetnek a járulékok.

A kormány vállalta azt is, hogy jövőre a társasági nyereségadó egységesen 9 százalékra csökken az eddigi 19 és 10 százalékról – mondta. Ezzel szavai szerint eleget tett a miniszterelnöki elvárásnak, „elment a falig”, és megjegyezte, minden partner elment a lehetséges határig, amelyet a felhatalmazó érdekképviselőt lehetővé tett számára.

A nemzetgazdasági miniszter szerint mérföldkőhöz érkezett a magyar gazdaság azzal, hogy a kormány egyszerre javítaná a versenyképességet és növelné a béreket. Úgy vélte, ez lehetővé teszi, hogy a magyar gazdaság a mostani 2–3 százalékos bővülésről egy magasabb növekedési tartományba kerüljön.

Munkavállalói oldal: a jövő évi béremelés a szakszervezetek javaslatait tükrözi

A szakszervezetek javaslatait tükrözi a Versenyszféra és a Kormány Állandó Konzultációs Fórum (VKF) keddi ülésén elfogadott, jövőre életbe lépő minimálbér és szakmunkás garantált bérminimum emelés – mondták el a VKF munkavállalói oldalának képviselői az ülést követően kedden az MTI-nek.

Doszpolyné Mészáros Melinda, a Liga Szakszervezetek elnöke és Palkovics Imre, a Munkástanácsok Országos Szövetségének (MOSZ) elnöke is egyetértett abban, hogy a bejelentett minimálbér emelés révén a minimálbér nettó értéke 2018-ra eléri a létminimum szintjét.

A Liga Szakszervezetek elnöke úgy vélte, hogy a VKF-en elfogadott bérmegállapodás alapjaiban arra a 2017–2018-ra vonatkozó két éves bérfelzárkóztatási programra épül, amelyet a munkavállalói oldal szakértői dolgoztak ki. A szakszervezetek a programot még a

bértárgyalások kezdetén adták át a kormánynak – tette hozzá.

Palkovics Imre kiemelte: a munkaadók is hozzájárultak a VKF keretein belül megszületett, mérföldkőnek számító béremeléshez. A garantált bérminimum két év alatti 37 százalékos emelését pedig komoly lépésnek nevezte.

A MOSZ elnöke arról is beszámolt, hogy a szakszervezetek és a munkaadók további feladata a központi bérajánlás kérdésének rendezése. Jövőre sem lesz bérajánlás, mert sem a munkaadók, sem a kormány nem szorgalmazta egy ilyen jellegű megállapodás létrejöttét. Véleménye szerint azonban a nemzetgazdasági szintű reálkereset-növekedés, amelyet a kormány a következő 6 évre bejelentett, csak úgy valósulhat meg, ha a minimálbér feletti bérek is megfelelő mértékben emelkednek. Ehhez pedig a szociális partnereknek kell az adott ágazatban, adott vállalatnál vagy vállalatcsoportnál megállapodásra jutniuk – tette hozzá Palkovics Imre. (MTI)

Átlátható és hatékony az állami erdőgazdaságok működése

2016. november 2. – Az utóbbi napokban megjelent sajtóhírekre reagálva a Földművelésügyi Minisztérium ismét leszögezi: a szaktárca még nem kapta meg a Kormányzati Ellenőrzési Hivatal végleges ellenőrzési jelentését. Fazekas Sándor földművelésügyi miniszter a jelentéstervezetre több észrevételt tett, amelyekre még szintén nem érkezett válasz.

A Kormányzati Ellenőrzési Hivatal az állami erdészeti társaságok 2010 és 2014 közötti időszakának működését vizsgálta. Ezen időszak alatt nem a Földművelésügyi Minisztérium gyakorolta a tulajdonosi jogokat a társaságoknál, hanem az MFB Bt.

A földművelésügyi tárca 2014-től felügyeli a 22 állami erdőgazdaságot, azóta felügyelő bizottságok segítik és ellenőrzik a társaságok szabályos

működését. Személyi változások is történtek, cserélődtek a vezérigazgatók, az átvételt követően megszűnt a VERGA Zrt. akkori vezetőjének megbízatása 2015. január 20-án. Miután a Földművelésügyi Minisztérium átvette a tulajdonosi jogokat, a jobb átláthatóság, hatékonyabb ellenőrizhetőség és működés érdekében módosult az állami erdészeti tevékenység szabályozás is.

Az erdészeti társaságok kiemelt feladatai közé tartozik a közjóléti szolgáltatások ellátása. Az elmúlt 2 évben több mint 7 milliárd forint összegben valósítottak meg az erdészeti beruházásokat, amelynek eredményeként számos turistaház, túraútvonal, kilátó, kerékpárút stb. épült. Ezek a fejlesztések hozzájárulnak ahhoz, hogy nemzeti kincsünkkel, az erdővel minél több természetbarát ismerkedhessen meg, s eközben az erdőkben rejlő értéket megóvjuk, gyarapítsuk az utókor számára is.

(FM Sajtóiroda)

Új korszak kezdődik a cafeteriában

2016. november 14. – Jövő január 1-től jelentősen változik a nem pénzben nyújtható juttatások adózása, emiatt a korábbi években már megszokott cafeteriaelemek kikerülhetnek a választható juttatások köréből, az adómentesen nyújtható juttatások pedig új elemekkel bővülnek. Ezek a legfontosabb változások.

A korábbi években népszerű cafeteria elemeinek jelentős része – ideértve az Erzsébet-utalványt, a munkahelyi étkeztetést, az iskolakezdési támogatást, a helyi utazási bérletet, az iskolarendszerű képzés munkáltató által átvállalt költségét, továbbá az önkéntes kölcsönös nyugdíjpénztári, egészségpénztári és önszegélyező pénztári hozzájárulásokat – 2017-től már csak a jelenleginél jóval kedvezőtlenebb adózási feltételekkel juttatható a munkavállalók számára.

Ez azt jelenti, hogy az előbbieken nevesített juttatások után a kifizetőnek 14 százalékos egészségügyi hozzájárulás helyett már 27 százalékot kell fizetnie.

Új jogcímek lesznek

Újdonság azonban, hogy 2017-től béren kívüli juttatásként adható pénzbeli juttatás is, továbbá az óvodai szolgáltatással is bővül az adómentesen nyújtható juttatások köre. Továbbra is adómentesen

biztosítható viszont a sportrendezvényre és kulturális szolgáltatásra szóló belépő, valamint a munkáltató által nyújtott törvényben meghatározott feltételek mellett nyújtott lakáscélú támogatás.

A munkáltatók számára fejtörést okozhat, hogy a megváltozott feltételek mellett hogyan alakítsák ki a cafeteria keretein belül választható juttatások körét. A rendszer egyik fő előnye, hogy a munkavállalók különböző életszakaszaikban különböző juttatásokat preferálnak: például egy fiatalnak a lakáshoz jutás, míg egy nyugdíj előtt álló dolgozónak az önkéntes pénztári befizetés élvezhet prioritást, miközben a munkáltató az adómentesen nyújtható, egészségügyi biztosítással kívánja a munkából kieső időt csökkenteni” – állapította meg Horváthné Szabó Beáta, a Deloitte Zrt. adóosztályának igazgatója.

A pénzbeli juttatás kedvezményesen adható

Az új elemek közül várhatóan népszerű lesz a pénzbeli juttatás, melynek éves – jogviszonyban töltött napokkal arányos – keretösszege 100 ezer forint. A pénzbeli juttatás éves keretösszegét meghaladóan adott juttatás nem önálló tevékenységből származó jövedelemként adókötelessé válik. Érdemes odafigyelni a juttatás időzítésére is, mivel ha ezt az összeget nem az elszámolás hónapjában utalják, hanem csak a következő havi bérrel együtt, akkor egyhavi összeg elveszhet, hacsak decemberben nem fizetnek kéthavi juttatást a dolgozóknak.

Kérdésként merülhet fel az is, hogy a juttatást milyen ütemezéssel (egy összegben vagy részletekben), illetve az év mely szakában fizessék ki a munkavállalóknak: ez év elején, esetleg az év végén? Fontos arra is figyelemmel lenni a szabályzat elkészítésénél, ha a munkavállaló egy összegben kéri a kifizetést év elején, azonban munkaviszonya év közben megszűnik, a jövedelem arányos részét milyen módon szükséges visszafizetnie a munkavállalónak.

Érdemes a cégeknek elgondolkodni az óvodai ellátások bevezetésén is, ugyanis 2017. január elsejétől lehetőség nyílik arra, hogy a munkáltató az ingyenesen nyújtott bölcsődei szolgáltatásokhoz hasonlóan adómentesen biztosítson óvodai szolgáltatást és ellátást is.

Érdemes megvárni a parlament döntését

Várhatóan jövő évtől az olyan juttatásokat, amelyek 2016. december 31-ig béren kívüli juttatásnak minősültek (ezek adóterhe jövőre 34,22 százalék), egyes meghatározott juttatásként (ezek adóterhe 49,56 százalék lesz) továbbra is lehet biztosítani a munkavállalóknak, a korábbi egyedi értékhatárokat érintő korlátozások nélkül.

Azonban a juttatásokkal kapcsolatos egyéb feltételeket a 2016. december 31-én hatályos előírásoknak megfelelően továbbra is teljesíteni kell. A tervezett változtatások szerint a népszerű fogyasztásra kész étel vásárlására jogosító utalvány egyes meghatározott juttatásként biztosítható. Nem zárható ki, hogy a parlament honlapján elérhető törvénymódosító javaslat még a hetekben változhat, ezért a cafeteria szabályzat véglegesítésével célszerű megvárni a honatyák döntését – hívta fel a figyelmet Horváthné Szabó Beáta.

A január 1-jétől a juttatások után a kifizetőt terhelő adó alapjának korrekciós tétele várhatóan a korábbi 1,19-ről 1,18-ra módosul. Ezáltal összhangba kerül a többi juttatások alapjaként már ebben az évben is alkalmazott szorzóval. A béren kívüli juttatások teljes adóterhelése így 34,51 százalékról 34,22 százalékra, az egyes meghatározott juttatások adóterhelése 49,98 százalékról 49,56 százalékra csökkenhet. *(Napi.hu)*

Előzetes a HUNGEXPO 2017. évi kiállítási programjából

Január 25–28. AGROmashEXPO – AgrárgépShow

Nemzetközi mezőgazdasági és mezőgép kiállítás
Magyar kert – Kertkiállítás
Szőlészet és Pincészet

Február 9–12. – FeHova

Nemzetközi Fegyver-, Horgászati és Vadászati Kiállítás

Február 23–26. – Budapest Boatshow

Nemzetközi hajókiállítás

Február 24–26. – Budapest Motorfesztivál

Március 2–5. – Utazás

Nemzetközi idegenforgalmi kiállítás

Március 3–5. – Bringaexpo

Április 5–9. – Construma

Nemzetközi építőipari szakkiállítás.
Construma Kert
Dísznövény és kertépítészeti székkiállítás és vásár

Április 9–11. – RENEÓ

Nemzetközi megújuló energia szakkiállítás
Otthon Design
Otthonteremtési szakkiállítás
HUNGAROTHERM
Nemzetközi fűtés-, szellőzés-, klíma- és szaniter technikai szakkiállítás.

Május 9–12. – Ipar Napjai (MACH-TECH)

Nemzetközi ipari szakkiállítás.
Nemzetközi gépgyártás-technológiai és hegesztés-technikai szakkiállítás

Szeptember 20–24. – OMÉK Budapest, 2017

Országos Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Kiállítás és Vásár 2017
1101 Budapest X. kerület, Albertirsai út 10.

Az Országos Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Kiállítás és Vásár Magyarország legnagyobb, legrégebbi és nagy tradíciókkal bíró agrárgazdasági rendezvénye, amely több mint 100 éves múltra tekint vissza. Az OMÉK-ot 2017-ben 78. alkalommal rendezik meg.

Október 18–20. Automotive Hungary 4. Nemzetközi járműipari beszállítóipari szakkiállítás

Október 18–21. – Autótechnika

25. Nemzetközi járműfenntartó-ipari szakkiállítás

Figyelem! A HUNGEXPO Vásár és Reklám Zrt. a közöltektől való eltérés, a változtatás jogát fenntartja. Ezért, ha az indokoltan tűnik, ajánlatos az egyes rendezvények felkeresése előtt az időpont egyeztetése a társaság következő elérhetőségeinek valamelyikén. Cím: 1101 Budapest, Albertirsai út 10. Levél-cím: 1441 Budapest, Pf. 44. Tel.: +36-1 263-6000 vagy 263-6098. Fax: +36-1 263-6098. E-mail: info@hungexpo.hu Web: www.hungexpo.hu

K. P.

Oroszi Sándor, az OEE Erdészettörténeti Szakosztálya elnöke:

Körbetekintve a Parlament épületének gazdag és szép felfelhasználásra, a szlavón tölgyeké is az elismerés. Amint azoké az elődeinké is, akik itt képviselték az erdők, erdészek érdekeit. Az egyesületnek kezdetektől célja volt a fejlődő tőkés gazdaság érdekeit, ugyanakkor az erdő védelmét is szolgáló törvény létrehozása. Ez 1879-ben meg is született. Új körülmények között vált szükségessé az 1935-ös komplex erdőtörvény megalkotása, amely máig ható változást indított el, s amelyhez az egyesület, a tagság cselekvően járult hozzá.

Sebestyén Márta a sötét Bakonyerdőtől Marosszélig erdőről, fáról dalolt, és énekeltette meg a közgyűlés résztvevőit.

Akikre a magyar erdők jövőjét bízta a ma még aktív nemzedék: az Alma Mater, a soproni egyetem Erdőmérnöki Karának hallgatói, az OEE tagságának utánpótlása.

2016-ban a Szakszerű erdőgazdálkodásért díjat **Brojnás László** erdőmérnöknek ítelték. A kitüntetést Oravecz Márton, a Nébih elnöke és Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes adta át.

Ebben az évben tíz erdészeti erdei iskola kapta meg a szakmai minősítést. **Rencsiné Ágh Márta**, az Északerdő Zrt humánpolitikai osztályának vezetője veszi át a tanúsító okmányt Bitay Márton Őrs FM államtitkártól és Zambó Péter OEE elnöktől.

Bedő Albert, a nagy előd szavaival:

„A zászló, amely 1866. december 9-én kibontva lett, ma is szilárdan áll és vitorlán leng.”

Szöveg: **Nagy László**
Fotók: **Zétényi Zoltán**

2017 – Kaán Károly emlékévk. A Zalaerdő székháza előtt Rosta Gyula vezérigazgató és Gál Sándor szakszervezeti elnök

(Fotó: Steyer Edina)